

DUHOVNI PASTIR.

Izhaja vsak mesec. — Velja 4 glđ. na leto.

Letnik XIII.

V Ljubljani, maja 1896.

5. zvezek.

Četrta nedelja po Veliki noči.

I. Sv. križ — nebeška lestvica.

(Najdenje sv. križa.)

In v spanju je videl lestvico, ki je stala na zemlji, in se z vrhom dotikala nebes. I, Mojz. 28, 12.

Ko je očak Jakob bežeč iz domače hiše v Mezopotamijo prenočil nekikrat pod milim nebom, *videl je* — tako pripoveduje sv. pismo — *v spanju lestvico, ki je stala na zemlji in se z vrhom dotikala nebes, in angelje božje po nji gori in doli hoditi, in Gospoda sloneti na lestvici.*

Tej skrivnostni lestvici primerja sv. Avguštin znamenje našega odrešenja — sv. križ. Dokler se ni prikazal sv. križ, pravi ta cerkveni učenik, ni bilo tudi lestvice do nebes. Niti Abraham, niti Jakob, niti David ni mogel dospeti do nebes, pa tudi sploh noben človek ne. Tedaj pa je bila postavljena lestvica, postavljen križ, in vhod v nebesa se je odprl. Zato je Jezus po besedah današnjega evangelija mogel reči svojim učencem: *Grem k njemu, kateri me je poslal.* Pa je tudi pristavil zraven: *Za vas je dobro, da jaz grem.* Zatorej, kristijan, ti rečem: Ozri se na križ, in videl boš lestvico, ki je postavljena na zemlji ter sega do nebes in vodi v nebesa!

Današnji dan pa se spominjamo najdenja sv. križa. Cesar Konstantin, prvi krščanski vladar rimski, in njegova sv. mati Helena sta srčno želela najti pravi križ Odrešenikov. Mislila sta si, da so ga pač Rimljani po razdejanju mesta Jeruzalema zasuli s prstjo in grobljo; sicer so pa tudi Judje imeli navado, vse orodje,

ki se je rabilo pri usmrtenju kakega hudodelnika, zakopati v zemljo prav blizu njegovega groba. V visoki starosti že se napoti sveta Helena v sv. deželo v Jeruzalem. Ondi skliče meščane in vojake, dá podreti poganski tempelj, ki je stal na Golgati, in preiskati tisti prostor. Po dolgem in trudapolnem delu najdejo naposled zasuto skalnato votlino sv. groba in prav blizu nje na vzhodno stran tri križe. A križa Gospodovega od razbojniških ne morejo spoznati kar na oči, ker se jih napisi več ne držé. Sv. Makarij, jeruzalemski škof, napové očitne molitve, da bi Bog hotel dovršiti, kar so srečno začeli. Poln vernega zaupanja, da bodo uslišani, veli vse tri križe nesti k nevarno bolni ženi in ž njimi se je dotakniti. Ko se dotaknejo že umirajoče s prvim in drugim križem, ni zaznati nobene spremembe na nji, pri tretjem pa se začne umirajoča gibati, gorko življenje se ji vzbudi po vseh udih, rahla rdečica se ji pokaže na bledih licih, zamrlo oko se zasveti v mladostnem žaru in zdrava pa čvrsta se vzdigne. Topeča se v svetem veselju pade sv. Helena pred čudežni les, ne da bi molila les, kakor pravi sv. Ambrož, ampak da bi molila nebeškega Kralja, ki je visel na njem. To se je zgodilo l. 326. Cesar Konstantin je sezidal slovečo cerkev božjega groba na tistem mestu, kjer se je izvršilo naše odrešenje. Dovršena in posvečena je bila l. 335. Vsa vesela je dala sv. Helena večjo polovico sv. križa položiti v predragoceno shrambo; manjšo polovico pa je poslala cesarju Konstantinu v Rim, ki jo je tudi shranil v prelepi cerkvi »sv. križa«. Tje je poslal tudi napis križa Kristusovega. Od tistega časa so verniki kar trumoma romali v Jeruzalem, da bi počastili sv. grob in križ Zveličarjev.

Mi pa se vrnimo v spomin današnjega praznika k prejšnji podobi: Sveti križ je lestvica, ki sega od zemlje do nebes, da spoznamo I. kako je postal križ lestvica v nebesa, in II. kako moremo tudi priti po ti lestvici v nebesa?

Govorim v čast križanemu Jezusu.

I. Vsem nam je znano, da je bil raj prvim starišem kraj največje telesne in dušne sreče, znano nam je pa ravno tako, da je bil raj za nje in za nas tudi kraj, kjer se je spočelo vse človeško zlo. Smrtno sodbo je podpisal neskončno sveti Bog milijonom in milijonom zavoljo zavžitega sadu s prepovedanega drevesa, in s težkim zapahom, katerega ni mogel odstraniti nobeden Adamovih otrok, zaprla so se vrata nebeška. Mnogo umrlih je moralo iti trpet neizročene kazni večnega pogubljenja; druge pa je pripeljala smrt v pust brezradosten kraj, da bi ondi tisoče let zdihovali po odrešenju, tisoče let po nebesih, in da bi v tem kraju čakali dné,

ko bo postavljeno drugo drevo, bolj srečenosno, bolj zveličansko, kakor ono prvo, od katerega je izšla tolika nesreča.

In ta dan je prišel. Drevo je bilo postavljeno, na katerem naj bi se izvršila sprava. Vsadili so v zemljo križ, nanj pa so pribili nedolžno Jagnje božje. Tam visi najsvetejši izmed svetih, včlovečeni Sin božji, zapuščen in zasramovan. In kako strašen je ta pogled! Grozne bolečine trpi v glavi, katero prebadajo dolgi trni, grozne bolečine se mu vidijo na ustnicah, ki razodevajo pekočo žejo, grozne bolečine se kažejo na rokah in nogah, kjer so mu žebliji prebodli kosti in kite, groznih bolečin poln je ves život, ki je povsodi načet, povsodi krvav in ranjen. Zares, to je *mož bolečin*, kakor ga je videl preroški duh Izaijev (53, 3.).

Pa čujte odrešilni glas, ki so ga pričakovala nebesa in zemlja, živi in mrtvi že 4000 let: *Dopolnjeno je*. Ta beseda je raztrgala prejšnje dolžno pismo, nebo se je sprijaznilo z zemljo in zapah nebeških vrat se je odmaknil. Vsled tega so se mogle duše pravičnih z Jezusom vred dvigniti proti nebesom, oklenivši se tako-rekoč sv. križa. In kakor so se te duše s pomočjo sv. križa povspele v nebesa, tako je Kristus tudi nam vsem pripravil novo in živo pot, da pridemo v to svetišče, kakor pravi sv. Pavel, *po veri v njegovo Kri* (Rim. 3, 25.). *Bog nas ni odločil v jezo*, govori na drugem mestu apostol, *ampak v dosego zveličanja Gospoda našega Jezusa Kristusa* (I. Tes. 5, 9.). Taisti apostol imenuje zato Kristusa *srednika med Bogom in ljudmi* (I. Tim. 2, 5.), imenuje ga tudi *naš mir in naše življenje* (Fil. 1, 21.). In zopet piše v listu do Rimljanov (8, 16.): *Duh sam daje pričevanje našemu duhu, da smo otroci božji, sodeleži pa Kristusovi*. Po prelitih krvi Kristusovi smo se torej spravili z Bogom, *približali* smo se v Kristusovi krvi Bogu mi, ki smo bili *nekdaj daleč* od njega (Ef. 2, 13.). Po stopinjah sv. križa smo se torej pomaknili kvišku, z zemlje v nebesa, kot da bi stopali po lestvici, postavljeni med zemljo in nebom. Glejte, križ — lestvica!

II. Ni pa zadosti, predragi v Kristusu, samo spoznati, da je križ zares lestvica, ki vodi z zemlje v nebesa, ampak treba je, da mi po ti lestvi zares tudi pridemo v nebesa. Ni nam dovolj, da je Kristus svoje odrešilno delo dopolnil, temveč mi si moramo tudi prizadevati, da se v resnici deležne storimo odrešenja Jezusovega na križu. Kako pa to dosežemo?

Poslušajmo, kako nas uči sv. Peter (I. 2, 20. 21.): *Ako dobro delate in voljno trpite, je to prijetno pri Bogu. K temu namreč ste*

poklicani, ker je tudi Kristus za nas trpel in vam je zapustil zgled, da hodite po njegovih stopinjah. Voljno trpljenje v križih, to torej nam pomaga, da dospemo po lestvici našega Odrešenika v nebesa. Voljno trpljenje v križih! Ne ustrašite se teh besedij, ljubi kristijani, marveč jih nekoliko prevdarite!

Poslušal sem slovenskega jezuita v ljubljanski stolnici in ta je rekel nekikrat v postni pridigi: Dvomljivo znamenje prave sreče je, če se pravi: Pri ti hiši jim gre vse po volji, vsi so srečni, vsi zadovoljni, nič nimajo trpljenja, nobenega križa. Zakaj sv. Avguštin pravi, da je najnesrečnejši človek tisti, ki nima nobenega križa. Trpljenje, križ, rekel je potem pridigar, je tako velika dobrota, da je človek ni vreden, ko bi tudi 100 let prosil za njo. S tem je res veliko rečeno, in Bog v neskončni dobroti in milosti pripusti res toliko križev na zemlji.

Pomislimo dalje, verni kristijani, da je trpeči Zveličar mnogo groze odvzel besedam: Voljno trpljenje v križih. Vedeti moramo tudi, da zvesto in s spokornim duhom spolnovaje stanovske dolžnosti že nosim križ za Kristusom.

Ko je Abimelek razdejal mesto Sihem, hotel se je polastiti tudi trdnjave in sicer z ognjem. Zato je potreboval seveda cele skladovnice drv in hoste, katere bi naložil okoli ozidja. Pelje tedaj svojo vojsko vrh gore Selmon, kjer je stal gost in velik gozd. Abimelek zgrabi sekiro ter odseka debelo vejo, zadene jo na svojo ramo ter hiti proti sihemski trdnjavi kličoč: *Kar mene vidite delati, naglo storite. Tedaj so se poskušali v sekanju vej z dreves in so šli za vojvodom* (Sodn. 9, 48. 49.).

Kakšnega pomena je za nas ta zgled? Poslušajte!

Naš Zveličar je vedel, da vsled božjega sklepa izgubljene poti v nebesa ljudem ni mogoče najti drugače, kot s križem. Vedel je, da je naša uboga zemlja s križi vsa napolnjena in obsejana, in da je ljudem nemogoče brez križev, brez trpljenja dokončati svoje zemeljsko potovanje. Kaj tedaj stori naš premodri vodnik? Najtežji in najobčutljivejši križ vzame sam na svoje svete rame, nese ga skozi celo svoje življenje ter slednjič umrje na križu zato, da nam postavi lestvico, po kateri moremo tudi mi priti v sv. raj. S težkim križem obložen nam kliče: »Kar mene vidite delati, naglo storite!« *Ako kdo hoče za menoj priti, naj zataji sam sebe, in naj vzame svoj križ in naj hodi za menoj.* (Mat. 16, 24.) On ne veli, da naj kar prvi gremo po poti križa, ampak on pravi, naj gremo za njim. Tudi nam ne veli nositi njegovega tako težkega križa, ampak on hoče, da naj vsakteri izmed nas svoj križ voljno nese za njim. In na križ prohibit nam

kliče s prerokom: *O vi vsi, ki mimo greste po potu, pomislite in glejte, če je kaka bolečina, kakor bolečina moja* (Jer. žal. p. 1, 12.). Kolike tolažbe so zopet te besede za nas! Ne bil bi nas zemeljskih trpinov toliko potolažil, ko bi bil n. pr. rekel: Pomislite moje nebeško veličastvo, jaz sem vsemogočni Stvarnik nebes in zemlje; ali ko bi se nam bil takrat razodel v vsi svoji kraljevi lepoti in bliščobi. Ko pa pravi: *Poglejte, kolika je bolečina moja!* — kdo ne bi bil pripravljen brž stopiti za njim na lestvico zveličanskega križa! Pot po nji je varna. Saj drži Jezus svoje prebodene roke razpete pod nami, da ne moremo pasti v brezno, če imamo le neomahljivo voljo gotovo dospeti na vrh lestvice.

Zgodovina nam priča, da zgled trpečega Zveličarja ni ostal osamljen, ampak da je neštevilna množica iz raznih stanov poslušala njegov vabilni glas: *Hodi za menoj!* Zgled toliko srčnih kristijanov vabi zopet nas za seboj, za Kristusom — po lestvici križa.

Na milijone je svetnikov v nebesih, toliko, da jih ni mogoče vseh razločevati. Vsak dan v letu bi se praznoval god 30.000 mučencev. Med svetniki, naj mimogredé omenim, je 383 raznih sv. Janezov, 126 sv. Viljelmov. In trpljenje vseh neštevilnih božjih prijateljev za nebesa, kdo je popiše! Le pomislimo nekoliko, koliko je trpela Marija, ona, ki jo sveta cerkev nazivlje Kraljico angeljev pa tudi Kraljico mučencev! Koliko so prestali apostoli oznanovaje po neznanem svetu nauk Jezusov! Koliko je pretrpel sv. Pavel, kakor sam popisuje v berilu 2. predpepelnične nedelje! Slednjič pa je bil obglavljen. Kdo se more dovolj načuditi vstrajnosti sv. mučencev vsake starosti, obojnega spola? Dalje, koliko preganjanja je trpel sv. Janez Zlatoust po brezbožni carigrjski cesarici Evdoksiji, katere pohujšljivo življenje je neustrašeno grajal, kakor svoje dni sv. Janez Krstnik početje Herodovo! Koliko je trpela sv. Lidvina, ki je 38 let ležala na bolniški postelji! Sploh pa se mora reči, da se življenje vsakega svetnika in svetnice najbolj lesketa v trpljenju, v stiskah, v križih. In ravno to jih je zveličalo: Zakaj pri svojem trpljenju so se oklepali razpetih rok križane Ljubezni ter ž njo vred trpeli ljubečega srca. Sv. Terezija se je prikazala pobožni duši ter ji razodela, da je po trpljenju dosegla krono, ki jo sedaj nosi v nebesih. Pristavila je tudi, da bi ne vedela nič boljšega storiti, ko bi se mogla še jedenkrat vrniti na svet, kakor trpeti, brez prenehanja trpeti zanj, ki je za nas trpel neskončno. Podobna misel je izražena tudi na neki po-

dobi, na kateri se vidi, kako padajo križi izpod neba, pobožni verniki pa jih veseli pobirajo in poljubujejo.

Da bo naša podoba popolna, vrnimo se v sklepu zopet k Jakobovi lestvici. Segala je od zemlje do nebes in angelji so hodili po nji gori in doli, vrhu nje pa je slošel Gospod Bog. Ali tudi po križevi lestvici hodijo angelji gori in doli? Kdo bi mogel o tem dvomiti? Iz zgodbe Danijelove, iz zgodbe Tobijeve, iz zgodbe vklenjenega sv. Petra smo prepričani, da prihajajo angelji iz nebes tolažit nas uboge zemljane, nas varovat, nas krepčat, da ne omagamo na križevi poti skušnjav, preganjanj, boleznij, revščine. In kaj nosijo ti božji poslanci z zemlje v nebesa? Naše molitve, naše zdihljeje, naše duhovne in telesne bolesi, posebno pa poročila o naši vdanosti v voljo božjo. Tam se postavijo, da govorim s sv. Bernardom, v sredo med Boga in med nas, da potem zopet nesó izpred božjega obličja obilnega blagoslova na zemljo.

Pa še več; celó Bog sam sloni vrh križeve lestvice, da podaja utrujenim svojo vsemogočno roko, da potapljajoče se drži, da slabe krepča, in vse, ki po ti lestvici gredó proti njemu, napolnuje z nebeško tolažbo. To je skusil kamenani sv. Štefan, ki je videl *nebesa odprta in Sinu človekovega stati na desnici božji* (Dej. ap. 7, 55.). To notranjo tolažbo je občutil sv. Pavel sredi svojih premnogih križev; to je skusil posebej sv. Andrej, ki je svoj križ pozdravljal s presrčnimi besedami; to je skušal sredi nevernikov sv. Frančišek Ksaverij, ki je večkrat zaklical: *Gospod, dovolj je* (tvoje tolažbe)! Živo božjo pomoč v srcu so okušali sploh vsi svetniki, saj so bili vsi vdani v voljo božjo ter dobro vedeli, da jim je Bog najbližje v križih. Pa tudi mi bomo okušali notranjo tolažbo, ako iščemo in ljubimo križ. Kaj ne, kristijan, kako vesel bi bil in kako srečnega bi se čutil, ako bi imel v svoji posesti kak košček od lesenega križa Kristusovega? Ali pa je mar košček trpljenja Kristusovega manj dragocen? Ne bežimo torej pred križem, ampak še iščimo ga ali vsaj voljno ga sprejmimo ter hvalimo Boga zato spominjajoč se zagotovila apostolovega: *Če le ž njim trpimo, bomo tudi ž njim* (z Jezusom) *poveličani* (Rim. 8, 17.). Amen.

Valentin Bernik.

2. Zares pobožen kristijan ostane Bogu zvest v sreči in nesreči.

Ker sem vam to govoril, je žalost
napolnila vaše srce. Jan. 16, 6.

Pri Bogu ni spremenjenja, tudi ne sence kake spremenljivosti, piše sv. Jakob v današnjem listu. Vse drugače pa je na zemlji, kjer se vse spreminja in nikjer ni pravega obstanka. Veselje in žalost se vrstita, sreča in nesreča se srečujeta. To so skusili apostoli; to skušamo tudi mi. Veselje so uživali na Taborski gori, žalost pa se jih je polastila na Oljski gori; veseli so šli z Jezusom v Jeruzalem na cvetno nedeljo; žalost pa je napolnila njih srce pri zadnji večerji, ko jim je Jezus povedal, da jih bo zapustil. Veliko žalost so občutili, ko je bil Jezus vjet, k smrti obsojen in križan; veselje pa jih je navdajalo, ko je po vstajenju zopet med nje stopil. — Taka se tudi nam godi, ljubi moji! Veselje in žalost, sreča in nesreča, sladkost in bridkost se vrsti zaporedoma; vse je skupaj namešano. Ali mar ni tako? Zjutraj si vesel in dobre volje, zvečer morda žalosten in potrj; danes imaš veselje z ljubim prijateljem, jutri imaš sitnosti s svojim sovražnikom; ta teden se veseliš zavoljo dobre žene, pridnih otrok, naslednji teden žaluješ zavoljo spridenja ali smrti ravno tistih otrok; lani si bil vesel, ker si si opomogel, letos te tare žalost, ker gre vse narobe; zdaj se hvališ in praviš: Hvala Bogu, zdrav sem kot riba, čez malo pa zdihuješ: Oh, vse me boli, ves sem zanič! Zdaj praviš: To reč sem dobro pogodil; kmalu pa zopet tarnaš: vse mi je spodletelo, zdaj sem pa tepen; nič več si ne bom opomogel itd. — Tako nam božja previdnost med sladčice vliva pelin, za veseljem pošilja žalost! Zakaj to? Sv. Bernard pravi, zato, da nas Bog poskusi, če je naša pobožnost in čednost prava. V resnici pobožni smo tedaj, če smo Bogu zvesti v veselju in žalosti, v sreči in nesreči!

To resnico hočemo danes nekoliko premisliti in pogledati, ali imamo mi pravo pobožnost ali ne! Bog nam pa daj svojo pomoč, brez katere nismo nič, ne tisti, ki govori, ne tisti, ki posluša.

Ni ga človeka pod solncem, kateremu bi se ves čas dobro godilo, pa ga tudi ni, če je še tako reven, da bi ne bil katerikrat imel kakšne vesele ure. Navadno se veselje in žalost vrsti. Če je

dolgo lepo vreme, bati se je treba hude ure; če gre pri kateri hiši dolgo časa vse po sreči, bati se je treba nesreče: Bog v svoji previdnosti že tako dela, da nas poskusi.

Bog nas skuša z nadlogami in žalostjo. *Zlato in srebro se v ognju poskuša, ljubljenci božji pa v peči poniževanja.* (Prid. 2, 5.) Bridkosti nikomur niso ljube; kdor le more, izogne se jim. Kadar pa pridejo, kadar se nesreča vrsti za nesrečo, takrat je res treba trdne volje, stanovitne vere in zaupanja k Bogu, da se človek ne pregreši z nevoljo in nepotrpežljivostjo.

Še težja pa je skušnja, kadar nas Bog s srečo skuša. Kako je to? Res, sreča, zdravje, čast, premoženje, prijetnosti so velike zemeljske dobrote, opominjajo nas k hvaležnosti do Boga in nam pomagajo veliko dobrega storiti. In vendar pravi sv. Avguštin in ž njim drugi cerkveni učeniki, da je sreča za nas bolj nevarna, kakor nesreča. Bridkosti, žalosti, nesreče namreč naše srce odtrgajo od posvetnega in vlečejo k Bogu, nas varujejo greha; v sreči pa človek le prerad pozabi na Boga, poprime se tako rad zemeljskega in tako hitro zaide na slaba pota. Težavno je v časti biti, zraven pa ponižen ostati; težavno je, časno premoženje imeti, zraven pa ubog biti v duhu; težavno je vsega obilo imeti in se z nezmernostjo ne pregrešiti; težavno je v sredi med veseljem in prijetnostimi sam sebe zatajevati! Pač res: sreča je, kdor se v sreči ne zgubi in *ložje je* — pravi sv. Gregor Nac. — *nesrečo voljno trpeti, kakor pa v sreči svojo dušo ohraniti.*

Oboje je tedaj težavno; v nesreči ne obupati, ali pa v sreči se ne prevzeti; gotovo pa je to, da ima pravo čednost tisti, kdor v sreči in nesreči Bogu zvest ostane. Povej mi, kdo je zares tvoj prijatelj? Tisti, ki ni samo takrat pri meni, ko se mi dobro godi, ampak, ki me tudi takrat ne zapusti, kadar me obiščejo nadloge. Tako pa smo mi tudi le pravi prijatelji Božji, če mu zvesti ostanemo, naj se nam godi dobro ali slabo; če znamo kakor sveti Pavel obilnost uživati, pa tudi pomanjkanje trpeti; če se varujemo greha, naj bomo revni ali bogati, zdravi ali bolni, česčeni ali zaničevani, če dobimo veselo ali žalostno novico — z jedno besedo: če v sreči in nesreči Bogu zvesti ostanemo. Glejte, pravi sveti Bernard, to je prava pobožnost! Kdor tako dela, pokaže, da ima pravi zapopadek o Bogu in stvarjenih rečeh; da mu razven Boga drugo nič ni na svetu, da časnih dobrot: zdravja, zločnosti, veselja, premoženja, časti ne išče in ne tirja in se jih le posluži, da Bogu kakšno prijetno službo opravi; kateremu je torej vse jedno, če

jih ima ali ne. Ako mu jih Bog dá, sprejme jih s hvaležnim sreem in jih obrača k njegovi časti in bližnjemu v pomoč. Če mu pa Bog vzame zdravje, premoženje, veselje in čast, dá mu jih pa tudi rad in je zadovoljen s svojim Bogom in ne neha mu ravno tako zvesto služiti, kakor prej. In to se zares pravi spolnovati prvo krščansko zapoved: *Ljubi Gospoda svojega Boga iz vsega svojega srca, iz vse svoje duše, iz vse svoje misli in iz vseh svojih močij*. Ali kakor sv. Bernard govori: *Da se ne damo od Boga odvrniti, če nas boža ali pa tepe!*

Kralj Ludvik sveti je doma v sreči služil Bogu; pa tudi v nesreči ni obupal. Vjet s svojo vojsko od Turkov in pripeljan v ječo je vzel knjižico in molil, kakor bi bil doma v kraljevem gradu.

Karol Korneti na turinskem dvoru je bil Bogu zvest v srečnih dnevih kot prvi general in kraljev namestnik. Pa tudi v nesreči je Bogu ostal zvest. Zgubil je sedem sinov zaporedoma, nazadnje je sam ležal sedem let, da se ni mogel niti gibati, in drugega ni govoril, kot: božja volja naj se zgodi!

Kako pa smo mi? Pobožen človek ostane stanoviten kakor solnce; nespameten pa se spreminja kakor luna. Mi smo pač preveč luni podobni. Kakor se luna spreminja: zdaj kaže vesel obraz, polno lice, zdaj zopet pojema in otemni o mraku; tako tudi mi; ne znamo se krotiti v sreči, še manj pa smo stanovitni v nesreči.

Koliko jih sreča omami! Dokler se jim je hudo godilo, so bili ponižni, potrpežljivi, pobožni, krotki, hodili so radi v cerkev, k sv. zakramentom. Ko jih je pa sreča zadela, kako radi se prevrnejo. Od Boga se obrnejo k stvarem in malo marajo za Boga, za cerkev, za molitev. Nasproti pa se nekateri v nesreči ne znajo potolažiti in udati. Dokler solnce sije, dokler se jim dobro godi, dokler gre po njih volji, pravijo še: Gospod, tvoja volja naj se zgodi. Ko jih pa zadene kakšen križ, ko žena zboli, otrok umrje, dedščina odleti, se pravda zgubi, kupčija spodleti, zaničevanje ali druga nesreča čez hišo pride — ali še pravijo: Gospod, tvoja volja naj se zgodi? O ne — zadovoljnost je pri kraju. Od nevolje se jim ne ljubi moliti; o kakšen križ, zdihujejo, s čim sem si to zaslužil! Na prejete dobrote več ne mislijo. Od kod to? Ker ni prave pobožnosti, ki nas uči, da moramo v sreči in nesreči Bogu zvesti biti.

Mnogim se zdi to težavno, pa vendar bomo to čednost dosegli, če večkrat pomislimo, zakaj smo na svetu. Ali ne le zato, da bi Boga ljubili in enkrat zveličani bili? Torej časne dobrote niso zares dobrote, časna zla niso zares zla, da le Boga ne zgubimo in njegove milosti. Torej prosimo Boga, da bi mogli njemu služiti v sreči in nesreči, v veselju in žalosti, da tako dosežemo večno zveličanje. Amen.

J. Azman.

Peta nedelja po Veliki noči.

Naše obnašanje pri uslišani pa pri neuslišani molitvi.

Ako bote Očeta kaj prosili v mojem imenu, vam bo dal. Jan. 16, 23.

Današnji sv. evangelij bi se lahko imenoval veselo oznanilo o molitvi. Bere se ravno danes, ker sv. cerkev prihodnje dni zbira svoje otroke v procesijah k očitnim molitvam, da bi še pred vnebohodom Jezusovim njegovemu očetovskemu srcu razodeli vse svoje dušne in telesne potrebe. Lahkomišljeni ljudje zasmehujejo tudi tako pobožno navado ter pravijo: Čemu toliko moliti? Bog tako vé za naše potrebe, vsaj ne potrebuje naših prošenj. Drugi pa sicer molijo in radi molijo, ali ko niso uslišani, godrnjajo rekoč: »Saj tudi molitev nič ne pomaga.« Jedne kot druge podučí današnji sv. evangelij, kakšni molilci so pravi in Bogu dopadljivi, ko se here: *Ako bote Očeta kaj prosili v mojem imenu, vam bo dal. Dozdaj niste nič prosili v mojem imenu. Prosite in bote prejeli, da bo vaše veselje dopolnjeno.*

Četudi kristijani molijo, pa se vendar večkrat po molitvi pregrešé, naj si je že molitev uslišana ali pa ne, ker se njih obnašanje ne vjema z molitvijo, in tako si skalijo tisto čisto veselje, ki je pravi molitvi obljubljen. Zato utegne biti koristno, ako vam danes povem: *a) Kako naj se obnaša kristijan, če je njegova molitev uslišana, b) kako pa, če ni uslišana?*

I. Sploh molimo zato, da bi od svojega Očeta nebeškega prejeli kake dobrote. Če prav molimo, usliši nas Bog, po obljubi Jezusovi. Kakšne dolžnosti imaš torej, če Bog usliši tvojo prošnjo?

1. Tvoja prva in sveta dolžnost je Bogu se zahvaliti za prejete dobrote. Tako so storili vsi hvaležni ljudje. Ko je David molil, naj bi ga Bog rešil sovražnikov, in bil uslišan, je vskliknil: *Hvaljen bodi Gospod, ker je uslišal glas moje prošnje!* (Ps. 27, 6.) V prelepi hvalnici preslavlja Mojzes (II. 14, 15.) dobrotljivost božjo, ki je uslišala njegovo prošnjo in ljudstvo izraelsko pripeljala čez Rdeče morje ter rešila pred egipčansko vojsko. Veselo hvalno pesem so zapeli trije mladeniči v ognjeni peči, v katero jih je bil vrgel Nabuhodonozor, ko je Bog tako čudovito poplašal zaupanje, ki so ga stavili v njegovo vse-mogočnost, njegovo varstvo. Vse stvari na nebu in na zemlji kličejo, naj se združijo z njimi v hvali in slavi Gospodovi. (Dan. 3.) Ali niso nadalje Caharija in Elizabeta, od Jezusa ozdravljeni slepec; oni Samarijan izmed 10 gobovih; tisočeri, katere je Jezus nasitil z malimi kruhi . . . spodbudni v zgle di hvaležnosti za vse tiste kristijane, katerih molitve Bog usliši? Celó Gospod Jezus — akoravno si je svest uslišanja svoje molitve — pravi, preden na grobu Lazarjevem izreče vsegamogočno besedo: *Lazar pridi ven!* oči k nebu vzdignivši: *Oče, zahvalim te, da si me uslišal.* — Mi se pa moramo zavedati, da je vse, karkoli prejemo od Boga, zgolj milost in dobrota, ker nam on ni ničesar dolžan dati. Ali bi se ne pregrešil, kdor vsled svoje prošnje dobrote od Boga prejme, pa bi se spodobno zanje ne zahvalil?

2. Toda zahvaliti se moramo ne samo z besedo, marveč še bolj z dobro porabo prejetih dobrot. Darove, ki nam jih je naklonila mila roka Očeta nebeškega, moramo vselej obračati po njegovi sv. volji.

Ako si molil in prosil za duhovne blagre, n. pr. da bi zadobil moč in krepost, skušnjavam se zoperstavljeni ter jih premagovati, in čutiš po opravljeni molitvi neko sv. gorečnost in vesel pogum; skrbno ga hrani, vzbujaj, obnavljaj ga, ako te zopet napada skušnjava. Spominjaj se, da hudobni duh nikdar ne miruje, ter človeka takrat rad napada, ko najmanj na to misli. Zato tudi tebi veljajo besede Gospodove: *Čujte in molite, da ne padete v skušnjava.* — Če prosiš za katero čednost, krotkost in pohlevnost, zmernost in čistost, ponižnost in potrpežljivost . . . prizadevaj si tudi zanje, kakor hitro čutiš ljubezen do njih tleti v sebi.

Moliš pa za časne dobrote, in te je Bog uslišal, da si zopet zadobil ljubo zdravje svoje in svojih starišev, otrok . . .

vspah pri svojih podjetjih, blagoslov na polju in v vinogradih, srečo pri družini in živini: visoko ceni vse te milosti ter jih rabi po volji božji v njegovo čast in v svoje zveličanje. — Kolikrat je že kristijan prejel darove, a jih je zlorabil, z nehvaležnostjo jih Gospodu poplačeval! Glej, prosil si za ozdravljenje ter bil uslišan. Kakšne obljube si takrat delal: da, če ti Bog še podaljša življenje, hočeš bolj skrbeti za svoje zveličanje, da hočeš bolj moliti, redno k službi božji hoditi, večkrat v letu sv. zakramente prejeti, iti na to ali na ono božjo pot . . . ali glej, pretekó meseci, in ti zanemarjaš vse te zveličanske pomočke, pretekó leta in ti še ne spolniš storjene obljube; da, morda ni dolgo, in ti se povrneš zopet v stare grehe! O, kolikrat ti ravnaš zoper božjo voljo!

V životopisu sv. Tomaža Kanterburijskega se bere, da nekaj pride na njegov grob bolan mož ter po priprošnji svetnikovi zadobi od Boga telesno zdravje. Veselo se vrne domov. Prihodnjo nedeljo gre k službi božji in sliši v pridigi, kako mora kristijan moliti, kako svoji molitvi vselej pristaviti udanost v voljo božjo ter zdihniti: »Gospod, daj mi to ali ono, daj mi zdravje, če je tvoja sv. volja in meni v zveličanje!« — Še tisti dan se ozdravljenec zopet poda h grobu sv. Tomaža ter prosi Boga, naj se nad njim spolni le volja božja; v slučaju, če bi mu zdravje ne bilo dobro in koristno, zopet želi biti bolan, kakor poprej. In tako se je zgodilo.

Kristijan, ali imaš ti taka čutila in želje, da bi bil tudi z nasprotnim zadovoljen, kakor pa s tem, kar prosiš, če bi bila tako volja božja?

Ako ti dá Bog srečo in blagoslov pri tvojem imetju, ali se spominjaš, da si ti le oskrbnik božji pri časnem premoženju? Obetal si, da ko bi bil premožen, hotel bi storiti veliko dobrega. A ko te je Bog blagoslovil, kako hitro si to pozabil! Ali si daroval prvence Bogu? Ali se te ni lakomnost polastila in si vedno premišljeval, kako bi več skupaj zgrnil? Ni tvoje srce postalo trdo proti bližnjemu, in tvoja roka se v stiskah in potrebah ni radodarno odprla, za čast božjo ni ničesar storila?

II. Mnogokrat pa Bog naših molitev ne usliši; kako pa se naj obnašamo takrat?

1. Pred vsem moramo odstraniti vzrok ali zdržek, zavoljo katerega nas Gospod ni uslišal. Ta zapreka so grehi, v katerih tiči toliko prošnikov. Tega pač ni težko dokazati. Gospod sam pravi v bukvah pregov. (1., 28.): *Klicali me bodo, pa jih ne bom uslišal, zgodaj bodo ustajali, pa me*

ne bodo našli, zato ker za Gospodov strah niso marali, in so vse moje svarjenje zaničevali. In pri preroku (Iz. 1, 15.) pravi: *Če tudi svoje roke stegujete, vendar od vas obračam svoje oči; in če tudi pomnožujete svojo molitev, vas vendar ne bom uslišal; zakaj vaše roke so polne krvi, t. j. polne krivice, ubijanja, ropa, tatvine, sile, goljufije, nečistosti, hudobije . . . In zopet se bere: Mi vemo, da Bog grešnikov ne usliši; ampak če kdo Bogu služi in njegovo voljo stori, tega usliši.* (Jan. 9, 31.).

In kakšna je volja božja v tem slučaju pri grešnih prosilcih? Bog sam zopet pove po preroku (Iz. 1. 16. 17.): *Umijte se, očistite se, hudobnost svojih misel spravite spred mojih očíj, nehajte napčno delati, potem pridite in pritožite se nad menoj — ako bi vas ne uslišal. Poglej torej, kristijan, v svoje srce, ako koj ne prejmeš, česar prosiš; morda je ono vse zakopano v grehah in ni sposobno sprejeti darov božjih. Očisti ga v zakramentu sv. pokore, potolaži pred vsem razžaljenega Očeta nebeškega, potem se bo spolnila nad teboj obljuba psalmistova (50, 19.): Skesanega in ponižanega srca, o Bog, ne boš zaničeval.*

2. Pa če si tudi greh odstranil in si zapisan v srečnem številu pravičnih, vendar Bog večkrat tvojih prošenj ne usliši.

Če si prosil za časne darove, pa jih nisi prejel, bodi prepričan, da ali nisi prav prosil, ali pa je božja modrost spoznala, da bi ti bili škodljivi; zato ne godrnjaj zoper Boga, ampak se umiri in potolaži. Marsikaj se tebi zdi dobro in koristno, kar pa v resnici ni. Ti prosiš, da bi ti Bog odvezel siromaštvo; ali če bi te obdaril s pozemeljskimi zakladi, glej, bi ti zgubil ljubezen do nebeških. Prosiš, da bi boljšo službo dobil; a ko bi bil uslišán, pogubila bi se pri telesni zložnosti tvoja duša. Zdihuješ, da bi ti Bog zdravje dal, pa če bi ga zadobil, zlorabil bi ga v ničemurnost in pregreho. Stariši prosijo, da bi jim Bog otroka ohranil; a če bi živel, postal bi žrtva brezbožnosti, njih šiba in žalost ter zapravlil nebesa. Zato pravi sv. Izidor: *Mnogoterih Bog večkrat ne usliši po njih željah, da jih usliši v njih blagor.* Bog je v svoji neskončni modrosti sprevidel, da bi nam prošena stvar škodovala, zato nas ni uslišal.

Prosiš pa tudi za duhovne blagre, ki so v zveličanje potrebni, in Bog te vendar ne usliši; potem gotovo nisi molil tako, kakor Jezus zapoveduje, gotovo nisi storil, kar Bog tirja za uslišanje molitve. Moliš za spreobrnjenje grešnikov, za poplavljanje svojih otrok, za razsvitljenje zabredlih

tovarišev in znancev, prosiš, da bi jih Bog pripeljal na pot čednosti — a ker precej nisi uslišan, naveličaš se in nehaš moliti. Pa tudi sam moraš paziti, da nikdar ne daješ spodtikljeja svojemu bližnjemu ter ga z lepim zgledom spodbujaš k čednosti. Ni dovolj, da le moliš za nedolžnost in poštenost svojih domačinov, tudi sam se moraš prepričati, ali spolnjujejo tvoje zapovedi, sam pogledati za njimi, če so po dnevi in po noči pri njim odkazanih delih in na svojih prostorih.

Naj pa prosimo časne ali dušne reči, nikari ne opešajmo, ako nismo kmalo uslišani. Bodimo stanovitni in trdno zapajmo, da nam bo Bog ono podelil, kar je v naš blagor, česar želimo, kadar bo on v svoji previdnosti za najbolj primerno spoznal. Sv. Jakop (5. 16.) zagotavlja, da *veliko premore stanovitna molitev pravičnega*. To potrjuje neštivilno zgledov.

Tak lep zgled zaupljive in stanovitne molitve je sv. Monika, ki je molila za spreobrnjenje svojega sina. Akoravno je vže dolgo molila in solze pretakala, vendar se ji je zdelo nebo kakor zaprto. A sv. Ambrož jo potolaži in zagotovi rekoč: Nemogoče je, da bi bil pogubljen sin, za katerega je mati toliko in tako stanovitno molila. Molila je 5, 10, 15, molila je 17 let; nebesa so jo uslišala; zabredli in zmoteni Avguštin se spreobrne, postane oster spokornik, škof, velik učenik in svetnik.

Ko pokladamo svoje prošnje pred tron božji, skazujmo se vselej kot zvestoudani otroci Očeta nebeškega. Ako nas on v svoji milosti usliši, bodimo mu hvaležni ter vselej obračajmo njegove darove v čast njegovo, pa v svoje zveličanje. Če pa nas ne usliši, vedimo, da je to v našo korist in da nam hoče še kaj boljšega podeliti o pravem času. Vdajmo se v njegovo sv. voljo, in bomo lahko zadovoljno živeli. Amen.

A. Žlogar.

Križev teden.

I. Kako molimo.

Moja molitev pridi kot kadilo pred tvoje obličje, vzdigovanje mojih rok boji kot večerna daritev.

Psalm 140, 2.

Vzemi svojega jedinega sina, katerega ljubiš, in pojdi v deželo prikazni in tam mi ga daruj v žgavni dar na gori, katero ti bom pokazal. (I. Moj. 22, 2.) Tako je naročil Bog zvestemu služabniku Abrahamu. Trda zapoved! Ali Abraham je slušal takoj,

vstal še tisto noč, zapustil domači kraj in šel tri dni hoda do gore Morija. Pod to goro je pustil osliča in hlapca, z Izakom pa je šel molit, kakor je rekel, sam na goro. Sinu je naložil drva, sam je nesel kadilo in meč. Potoma praša Izak: *Oče, kje je klavščina za žgavno daritev. Abraham pa je rekel: Bog si jo bo preskrbel.* (I. Moj. 22, 7. 8.).

Ni skoro dogodka v sv. pismu, da bi ne imel skrite pod navadnim pomenom, katerega umemo na prvi pogled, še druge lepe resnice, koristnega nauka. In prav tako tudi sv. cerkev, katero vodi isti sv. Duh, kot je vodil spisovavce sv. pisma, ne vpelje praznikov in pobožnostij, ki bi ne imele kakega posebnega pomena in namena. Zato imajo tudi trije prošnji dnevi križevega tedna prelep namen, da izročimo Jezusu še zadnji trenutek, ko se poslavlja z zemlje in skoro odide v nebesa, svoje goreče prošnje, da mu ljubeznivo in zaupno naročimo, kaj naj nam pošlje iz domovine na zemljo, česa najbolj potrebujemo — kot naroča prijatelj prijatelju, ki se vrača iz tujine domov. In kako lahko imenujemo te prošnje priporočila in naročila? Znano vam je, da to ni drugzega, kakor goreča molitev. Toda ne zna vsak človek prositi, ne zna sukati besede, ko stoji pred Gospodom, in tako tudi ne zna vsak moliti. Kdor pa ne prosi in ne zna prositi, tudi ničesar ne dobi; zato se moramo najprej naučiti — prositi — moliti. In naučili se bomo od zgodbe Abrahamove. Pokazal vam bom, kako mora Abrahamova daritev biti zgled naše molitve.

Tebe pa, ki si rekel: *Prositi, in se vam bo dalo*, tebe prosimo, daj, da nam bo to premišljevanje zares koristno in nam bo pomagalo dobro moliti.

Kaj pa je molitev? Katekizem nam odgovarja: Molitev je povzdigovanje duha k Bogu. Prav to nam je v podobi že povedal prerok David: *Moja molitev pridi kot kadilo pred tvoje obličje.* Torej v molitvi zapusti duh telo, zapusti zemljo, zapusti prijatelje in se dvigne nad zemljo v nebesa. Duh zapusti stvari in gre k stvarniku, da se z njim pogovarja, pri njem razveseljuje. Poglejmo Abrahama! Njemu je tudi Bog ukazal, da je šel darovat svojega sina — da je šel molit, kakor je rekel Abraham sam in kakor pravi psalmist, da je *vzdigovanje rok — daritev.* Ali ni mu rekel, pojdi molit na domač pašnik med hrup pastirjev in meketanje čred, ni mu rekel, pojdi in vzemi s seboj ženo in družino, ni mu rekel pojdi na polje — ne, ampak pojdi stran od vsega, pojdi tri dni daleč. Tam boš sam, opravila te ne bodo motila, ne boš

prešteval svojih ovac, ne boš mislil ni gledal na ženo, ne na bogato žetev — misliti moraš samo name, na mojo voljo. In Abraham je šel in vzel samo osla in dva hlapca. Prišedši pod goro pa je tudi tistima ukazal: Počakajta tukaj z oslom!

Posnemajmo Abrahama, predragi v Kristusu!

Kadarkoli hočeš moliti, kadarkoli hočeš dvigniti duha k Bogu, tudi ti reci svojim mislim, počutkom in skrbém: Počakajte tukaj pred cerkvijo, če greš molit v hišo božjo — tukaj pred vrati, če moliš skrivaj v svoji izbi. Ali delaš tako? Prašaj vsak samega sebe. Kako stopaš pred Gospoda, s kom hodiš na goro? Žal, da prepogosto jemljejo ljudje na goro s seboj hlapce, to je skrbi, želje in misli, katere niso dostojne, da se prikažejo pred Bogom. Kadar gre obiskat visok gospod vladarja, ima tudi hlapca, služabnika s seboj. Ali tega pusti pred vrati. Kaj bi rekel vladar, če bi prišla oba k njemu, in kaj bi si še-le mislil, če bi vstopil umazan hlapec v krasne dvorane kraljeve? Ljubi moj, kaj pa poreče Bog mnogoterim obiskom, ko stopajo kristijani predenj z različnimi hlapci, tudi z umazanimi — in pred Bogom se celo rajši pogovarjajo s temi služabniki kot z Bogom! Kolika nedostojnost! Ali jih bo Bog trpel pred sabo? Ne. Ven jih bo vrgel, zapodil izpred sebe in reveži bodo ostali pod goro pri oslu in hlapcih — pri posvetnih skrbih, pri grešnih željah in mislih. In vračali se bodo izpod gore s praznimi rokami, brez sadu, brez blagoslova. Najprej bodimo torej zbrani pri molitvi. Pomnimo vselej, s kom govorimo in kaj govorimo. Naša molitev ne sme biti le premikanje ustnic, sicer bi tudi nas zadelo očitjanje: *To ljudstvo me hvali samo z ustnicami, njih srce je pa daleč od mene.* (Mat. 15, 8.)

Ali mnogo jih bo ugovarjalo: Ne morem moliti. Če le začnem, že so misli povsod, samo pri Bogu ne. To je resnično. Človeške slabosti so velike, skušnjave mnogotere, ali take ne, da bi jih z milostjo božjo ne mogli premagati. Zato zopet posnemaj Abrahama in vzemi v roke meč — meč zatajevanja. Napovej skušnjavam in raztresenosti vojsko — trdovratno vojsko. Če te napadejo hude misli in te vlečejo izpred Gospoda na zemljo, boj se in ne nehaj. Ta boj bo več vreden, kot molitev tistega, ki moli lahko brez truda. Ali v boju zmaga le tisti, ki je takoj pripravljen, da odbije udarce. — Tako imej tudi ti meč v rokah, kot Abraham, ne za pasom in v nožnici. Takoj mahni, ko pride sitna misel in pregnal jo boš. Če imaš pa meč še v nožnici, če nisi hitro pripravljen

odgnati napačne misli, tedaj boš lahko premagan in pogovor z Bogom bo gotovo pretrgan za nekaj časa.

Abraham je pa imel še iz drugega namena meč. Nesel ga je zato s seboj, da bi z njim umoril lastnega sina, lastno meso, svojo kri — Bogu v dar. Tako glej tudi ti, da ne pojdeš pred Boga prazen.

V Mojzesovih bukvah beremo zapoved: *Glej, da se ne prikažeš prazen pred Gospodovim obličjem.* (II. Moj. 23, 15.) Kaj pa bo Bogu najprijetnejši dar? — Kot je Abraham daroval sina, lastno kri, sina, katerega je ljubil, torej svoje srce, tako tudi ti daruj Bogu samega sebe, svoje srce. Pravi kristijan ne moli toliko zaradi sebe, ampak le zaradi Boga. Kdor išče v molitvi samo duhovnega veselja, samo srčne tolažbe, samo to, da bi bile prav hitro uslišane prošnje, tista molitev ni še taka, kakor se spodobi za Boga. Tak išče le sebe, le svoj dobiček, ne pa Boga. Tisti nima meča zatajevanja, on se ga boji, ker ve, da ta meč zatajevanja samega sebe — reže, boli. Da bo tvoja molitev popolna, naj ne išče sebe, išče le Boga, hrepeni samo po njem. In Bog se ti bo daroval, ako se mu tudi ti daruješ; in če imaš Boga, imaš vse; vse drugo, česar ti je treba, ti bo navrženo. Daruj mu vse misli in želje, veselje in trpljenje, skušnjave in nadloge, posebno neradovoljno raztresenost pri molitvi -- daruj mu celo svoje srce, kakor te prosi: *Sin, daj mi svoje srce.* (Preg. 23, 26.)

Prav radovoljno in ljubeznivo mu ponudi svoje srce. Udaj se popolnoma njegovim sveti volji, kakor dober otrok volji svojega očeta; bodi pripravljen darovati vse, tudi to, kar ti je najljubše — tudi sina — ako bi Bog zahteval od tebe. *Zgodi se tvoja volja*, to bodi začetek in konec molitve. Zakaj zastoj boš prosil, naj ti dá Bog moči, da premagaš skušnjave zoper sv. čistost, ako se ti pa smili sin — tovariš, ki te v to napeljuje, družba, ki ti vzbuja take misli, priložnost, kjer lahko padeš. Meč v roke in preseka brez usmiljenja vrvi, ki te vežejo na to ali ono stvar, ki ti je v izpodtikljaj. Potem stopi pred Gospoda s tem darom in on te bo vesel, te bo blagoslovil in te utrdil v dobrem.

Ko si pa enkrat zbral svoje misli, stopil pred Gospoda z mečem v roki in si mu podaril svoje srce, svojo voljo, tedaj pa obudi v srcu zaupanje, brezmejno zaupanje na Boga. Zakaj to je neobhodno potrebno, če želiš kaj od njega prejeti. Sv. Jakob naravnost pravi: *Dvomljevci naj nikar ne mislijo, da bodo kaj dobili od Boga!* Trdno zaupanje je za vernega kristijana prav

lahko. Zakaj bi ne zaupali? Kdo nam pravi: *Prosite in se vam bo dalo, iščite in boste našli, trkajte in se vam bo odprlo*? Čegave so te besede? Jezusove, Boga samega. In ni z lepa Boga tako hitro kdo užalil, kakor tisti, ki ni zaupal. Koliko so Izraelci grešili, ali Bog jim je vse odpustil in kolikokrat! Ali Mojzes, prijatelj Božji, dvomi, ali bo pritekla voda iz skale, ali ne — in takoj ga zadene kazen: V obljubljeni deželi ni prišel. S tem nam je pokazal, kako silno ga žali nezaupljivost, dvomljivost; saj dvomljivec greši zoper neskončno dobrotljivost nebeškega Očeta, ki presega dobrotljivost vseh ljudij; dvomljivec greši zoper pravičnost in zvestobo božjo, kakor da bi ne bilo res, kar reče, kakor da bi ne izpolnil, kar obljubi in zažuga. Torej zaupajte, ponižno in trdno do skrajne meje! Tako je zaupal Abraham; meč je že dvignil nad sina in še ni obupal — še je upal, da si bo Bog preskrbel klavščino, in njegovo zaupanje ni bilo osramočeno.

Tako tudi mi ne bomo osramočeni, predragi v Kristusu, ako molimo po Abrahamovem zgledu. Odrtgajmo se od hlapcev in oslov — od skrbi in pregrešnih mislij, pojdemo na goro — povzdignimo čistega duha k Bogu, vojskujmo se zoper skušnjave stanovitno. Toda svoje križe in vojske darujmo Bogu v spravni dar za grehe. In lahko bomo trdili z Abrahamom: *Gospod vidi in sliši naše prošnje*. In Bog nam bo v tolažbo govoril: *Sam pri sebi sem prisegel, ker si storil to zavoljo mene, te hočem blagosloviti*. (I. Mojz. 22, 16.) Amen.

F. S. Finžgar.

2. Moč in lepota molitve.

Kliči me ob dnevu stiske in otel
te bom. Psalm. 49, 15.

Tisti slovesni čas, ko je na gori Sinaj božja roka sama klesala zapovedi v kamenite table, zapovedi, ki ne bodo prešle, dokler ne preide vesoljni svet, tisti čas je pod goro plesalo Izraelsko ljudstvo, komaj oteto iz egiptovske sužnosti, plesalo krog zlatega teleta, krog boga, ki jih je izpeljal iz Egipta. Vsevidni Bog je videl njih početje in rekel Mojzesu: *Stopi doli z gore! Zakaj grešilo je tvoje ljudstvo! Naredili so zlato tele in ga molili in rekli: To so tvoji bogovi, Izrael, ki so te izpeljali iz egiptovske dežele. Pusti me toraj, da se vname moja jeza in da jih končam*. Tedaj je pa Mojzes padel pred Gospoda in prosil za ljudstvo, prosil goreče in stanovitno, dokler ni prosil in utolažil Božje jeze.

Ko je prebral sveti Avguštin te besede, vskliknil je zavzet: Gospod, kdo te ovira? Gospod, kdo se more ustaviti tvoji volji? — Kdo? Nihče! — Ne, ne! Molitev ima to silno moč, molitev se ustavlja tvoji sv. volji, ker odvrča od nas šibe tvoje jeze.

Iz tega dogodka in iz besedij sv. Avguština lahko posnamemo, koliko moč ima molitev, dobra molitev, kakor smo jo premišljevali včeraj. Zato vam bom danes pokazal a) moč dobre molitve in b) njeno lepoto.

Jezus, odhajajoč v nebesa, pa naj nas blagoslovi, da bomo zares radi čuli in molili in si tako služili večno zveličanje.

I. Moč molitve se kaže na dva načina: Molitev nam zasluži nebesa, molitev nam izprosi to, kar potrebujemo, za kar prosimo.

1. Vsakemu je znana zadnja izmed poglavitnih šestih resnic krščanskega nauka: Brez milosti božje ne moremo nič zaslužnega za večno življenje storiti. Vsako dobro delo, ki je opravi grešnik, človek, ki živi v smrtnem grehu, vsako tisto je za večnost izgubljeno. Brez milosti se ne more storiti ne malo ne veliko za nebesa. Milosti, posebno stanovitnosti do konca pa Bog ne daje po sili; za milost moramo prositi, kakor beremo pri sv. Lukežu (11.): *Vaš Oče nebeški bo dal dobrega duha tem, ki ga prosijo*. Molitev je torej potrebna grešniku, da se izpreobrne, je potrebna pravičnemu, da ne pade, da ostane stanoviten do konca. Torej molitev je močna že zaradi tega, ker človeku izprosi, pridobi milost, s katero si je mogoče nabrati zakladov za nebesa.

Toda molitev je pa tudi sama na sebi zaslužljiva za nebesa, sama na sebi dobro delo. Kakor smo slišali včeraj, izvira molitev pravičnega iz ljubezni do Boga; le njega išče, le po njem hrepeni. Vsako delo — in pa samo tisto delo, ki je opravimo v ljubezni in iz ljubezni do Boga — samo tako in vsako tako je pa zaslužljivo. Saj so znane apostolske besede: Če imaš vero, da bi gore predstavljaj, ljubezni pa ne bi imel, tedaj si brneč bron in zvoneč zvonček. Tedaj mora biti molitev kot delo ljubezni za nebesa zaslužno delo.

2. Ali nam pa molitev tudi vselej izprosi to, za kar molimo? Zakaj velika večina ljudij moli le za svoje potrebe, prosi za polajšanje križev, za rešenje iz nadlog; pri tem pa ne mislijo na dobra dela, ki se z molitvijo opravijo, ampak bolj le na to, za kar prosijo. Na to vprašanje nam odgovarja sveti

Tomaž: Vselej boš uslišan, in to je neovrgljiva verska resnica, ako prosiš a) zase, b) kar ti je potrebno za izveličanje, c) pobožno in d) stanovitno.

Potemtakem je treba, da prosimo zase. Lahko molimo, prav je in celo moramo moliti drug za drugega, postavim stariši za otroke, otroci za stariše. Ali v tem ni nikoli neomajene gotovosti. Bog lahko usliši molitev matere za izgubljenega sina, kakor je uslišal sv. Moniko, ko je molila za Avguština. Vendar ako se tisti le po sili ustavlja milosti božji in noče porabiti prilike, ki mu jo Bog ponuja zaradi molitve drugih, tedaj on sam noče biti zveličan, in po sili Bog nikogar ne vleče v nebesa. — Večkrat pa kdo sicer prosi zase, ali prosi kaj takega, kar nasprotuje zveličanju, n. pr. da se mu posreči kaka goljufija. Taka molitev ne bi bila samo brez zasluženja, ampak še hudo pregrešna. Če pa prosi kdo kaj takega, kar ni neobhodno potrebno za zveličanje, toda zveličanju tudi ne nasprotuje, tedaj je lahko uslišan in tudi ne. Sv. Avguština pravi: *Če prosiš vsakdanjih potreb, usliši te Bog iz usmiljenja, ali pa te iz usmiljenja ne usliši; zdravnik bolje ve, kaj je treba bolniku, kot bolnik sam.* In vsled tega tudi apostol po srcu božjem, sv. Pavel, ni bil uslišan, ko je prosil, naj mu Bog odvzame željo mesa, ki mu daje zaušnice. Zdravnik, Jezus Kristus, je vedel, da bodo po teh bojih in skušnjavah njegove čednosti utrjene in popolneje. Če je pa kaka stvar potrebna za naše zveličanje, tedaj jo gotovo izprosimo; te nam Bog nikoli ne odreče, pač pa včasih odlašaja za primernejši čas. — In da ljudje tudi takih stvari ne dosežejo, so sami vzrok, ker ne molijo stanovitno. In vse te sedaj navedene lastnosti našteje kratko sv. Bazilij, ko pravi: *Včasih prosiš in nisi uslišan, ker si prosil napačno, ali nezaupljivo, ali kaj takega, kar ti ne koristi, ali si pa prehitro nehal.* Resnico pa, da tako dobro in prav opravljeno molitev Bog vselej rad usliši, lahko dokažemo z zgledi. Ni nam zato potreba naštevati, koliko so izprosili in izmolili svetniki, ne koliko je izmolil Mojzes, ne, kako je smrtni angelj na prošnjo Ecehijevo v jedni noči pomoril celo vojsko Seneheribovo, ko je oblegala Jeruzalem, ne, dovolj naj nam bo najbolj znanih zgledov iz Jezusovega življenja. Glejte, tu prosi slep in izpregleda, tam kleči mutec, jezik se mu razveže, od daleč kriči gobov in je očiščen, celo smrt se mora ogniti molitvi: Vdova joka za sinom, Najmlanjski mladenič oživi, Marija in Marta prosita za brata, Lazar pride iz groba! Kolika moč molitve! In ta moč deluje od dné do dné, tudi skrito.

Koliko solz posuši molitev, koliko žalostnih utolaži, koliko obupanih src reši, koliko grešnikov izpreobrne samo jedna, kratka molitvica, sveta beseda. Kolika moč molitve! Občudujmo jo, in občudujmo tistega, ki nas je učil moliti.

II. Ko smo spoznali moč molitve, vprašajmo se, ali ni molitev za človeka preveč poniževalna? Molitev je neka prošnja, neko »beračenje«, to je pa poniževalno, neprijetno delo!

Na to moramo odgovoriti: Ne, nikakor ne! Ko nas je Jezus Kristus učil moliti in nam ukazal neprenehoma moliti, s tem nas ni ponižal, ampak neskončno odlikoval. Zakaj nič ne dela človeka tako lepega, kakor molitev, nič ga bolj ne povišuje, kot pogovor z Bogom. Kako gledajo vojaki in poveljniki na moža v vojski, h kateremu pride vladar sam, ali ga pokliče k sebi in se z njim razgovarja. Koliko odlikovanje! Koliko večje odlikovanje je, če sme človek vpričo angeljev, arhangeljev, Kerubinov in Serafinov stopiti pred Gospoda vojskinih trum in se z njim pogovarjati! Molitev dvigne človeka nad zemljo, prestavi ga v nebesa in mu dá skušati ono prihodnjo večno srečo. Zato so se tolikokrat svetili v nebeškem sijaju obrazi svetnikov, gostokrat plavali nad zemljo celo s telesom, ko so bili zatopljeni v molitev. Tedaj se jim je godilo, kakor pravi prerok: *Ti storiš temo in je noč*. Tedaj se ganejo gozdne zveri in gredó ropat. Ko pa posije solnce, zbežé in se skrijejo v votline. Tako zbeži in se skrije med pobožno molitvijo poželenje, tako beži hudobni duh, ki ne sme motiti človeka, ko se pogovarja z Bogom. In tedaj nismo sami. Po besedah sv. Bernarda so zbrani krog nas angelji, ki nosijo našo molitev pred božji prestol. V Tobijevih bukvah bremo: *Ko si ti solzeč se molil, pravi angelj Gospodov, nosil sem tvojo molitev pred Gospoda!* (Tob. 12, 12.) Da, to je čast za ljudi, čast, ki presega angeljsko. Človek sme z Bogom govoriti, pravi sv. Krizostom, kot s prijateljem, pogovarjati se ljubeznivo z božjim veličastvom; angelji pa stojé pred Bogom in v svetem strahu zakrivajo svoje obličje. Kolika globokost neizmerne božje ljubezni, ki nas dvigaš, nas uboge črve, nad angelje. Po naturi smo slabši kot angelji, po molitvi jim postanemo jednaki — po čistosti; kakor človek, ki mnogo občuje z učenjaki, postane sam učen, tako mora biti človek, ki mnogo moli, z Bogom občuje, tudi svet, ker je Bog sama svetost.

Torej, predragi v Kristusu, molimo radi, molimo dobro. *Bodite popolnoma, kakor je vaš Oče v nebesih popolnoma!* Tako nam veli Odrešenik. In kje se bomo naučili in navzeli te popolnosti? Ali ne pri Bogu? Zato se dvigajmo pogosto k njemu, spoznajmo čast, ki jo imamo po molitvi, in nikar je ne zametujmo. Molitev nas bo privedla do popolnosti, molitev bodi naša bramba, naša moč. V molitvi smo močni tako, da nebesa premagamo, v molitvi smo bogatejši kot kralji in cesarji. Kaj je koristilo Ahabu zlato in srebro, kaj svila in škrlat? Še toliko ni imel, da bi bil napojil in napasel svoje mezge, ker je bilo nebo zaprto tri leta in še več. In glej, Elija pride, Elija, mož molitve, tisti revni prerok, katerega je krokar živil, da ni lakote umrl, tisti prerok, ki ni imel toliko, da bi legel na svoje, in ta prosi, megla se dvigne od morja, dež se ulije, zemlja zopet rodi in siromak otme kralja, revež deli bogatino zaklade. Od tebe, Elija, se hočemo učiti, potem bomo bogati in močni, častni in slavni — po dobri molitvi. Amen.

F. S. Finžgar.

3. Molitev je potrebna.

Treba je vselej moliti in ne jenjati.
Luk. 18, 1.

Pripoveduje se o nekem učenem mojstru, Arhitas mu je bilo ime, ki je že v davni preteklosti naredil umetnega goloba. Napravil je golobje telo, vanje je umetno sestavil neko uro, ki se je navila. Ta ura — to kolesje in prožna peresa — so gonila perotnici in golob je prhotal po zraku. Ko je pa potekla moč, padel je seveda na tla in treba ga je bilo hitro naviti, sicer se ni dvignil.

Čemu sem pravil o tej iznajdbi? Res, da ima sama na sebi komaj toliko veljave, da bi jo tako očitno ob takem dnevu pripovedoval, ali ta umetni golob se dá kaj lepo primerjati s človekom, kadar moli in kadar opušča molitev. Kar je za goloba ono kolesje, to je za človeka molitev. Kadar je golob navit, dviga se, sicer pada — sam si ne more pomagati. Tudi človek ne more nič iz sebe, ne more se dvigniti proti nebesom. Dviga nas le molitev. Kakor hitro pa ta poteče, kadar človek opusti molitev, potem ne bo dolgo in padel bo, padel toliko globokeje, kolikor višje se je prej po molitvi dvignil. Potemtakem moramo reči: Molitev je potrebna. In to resnico bom danes dokazal in pravim, da je molitev potrebna a) za telo, b) za dušo.

I. Nekdanji in še dandanašnji lastniki sužnjev vtiskajo tem siromakom na čelo ali na lice znamenja. Po tem znamenju, ki je tako očitno, lahko vsak hitro spozna, čegav da je suženj. — Tudi mi imamo vtisnjeno znamenje — ne sicer z nožem ali razbeljenim železom, pač pa vtisnjeno znamenje z vsegamogočno roko božjo, znamenje nerazrušljivo, katero nas izda, čegavi da smo — ki nismo podobo božjo v svoji duši. To znamenje nas izda za sužnje božje po besedah: *Moj služabnik si, hočem, da me povelečuješ*. Zares, služabniki, revni služabniki smo, bolj revni, kot črni zamorec, ki ima vžgano gospodarjevo znamenje na čelu. Služabniki torej smo, ki nimamo nič svojega. Kar ima hlapec, to prejme od gospodarja, prejme zato, da zanj dela in zanj pridobiva. In nas praša sv. Pavel: *Kaj imaš, kar ne bi bil prejel?* Kaj imaš? Odkod je duša, pametna, ki ima prosto voljo? Od kod zdravo telo, od kod kruh, ki ga vživaš? od kod vse — od zadnje živalice, ki ti služi — do očeta, do matere, ki skrbi zate — od kod? Od Boga! Tedaj nič nima človek iz sebe, nič ne premore. — Kaki so napredki v umetnosti in iznajdbah! Prijatelji oddaljenih mest se pogovarjajo, strelo ukroti človek in rabi — ali naj naredi dež, da poživi osušeno zemljo, ki zeva in gine po vodi? Zastonj! Oblaka ne morejo narediti, da bi se blagodejno izlil na zemljo. Ker človek pozna vsako žilico v človeku, najmanjši žuželki pretiplje srce in ga najde — pa naj ta človek oživi, naredi iz praha le jedno najmanjšo živalico, naj jo naredi, če jo more!

Kakor pa ne zadostuje umetnost, modrost, marveč nam le kaže, kako smo revni in odvisni od Boga, tako nam taisto potrjuje tudi bogastvo. Imej vsega, kar poželiš, Bog te udari z boleznijo — in čemu ti je vse bogastvo? Vsi zdravniki te ne ozdravijo — ti si kljub silnim zakladom vendarle — berač pred Bogom, siromak — sužnik stvarnikov. Da smo tedaj berači, to je dognana resnica. *Kaj imaš, kar ne bi bil prejel?* Ali to nam ni v sramoto, tudi ne na škodo; samo treba je, da spoznamo in priznamo svoje siromaštvo, da nismo prevzetni. Zakaj vsakemu se pristudi prevzetni berač — in tako je neljub Bogu berač - človek, ki je prevzet. Sveto pismo pravi: *Prevzetnega berača črti moja duša*. (Prid. 25, 3. 4.) In prevzetni berač je človek, ki ne moli. Podoben je igralcu. Brez skrbi, brez strahu božjega priigra denar, pridobi časte reči, in brez skrbi, brez strahu jih tudi zapravi in razmeče. Nobena reč nima teka, ne izda — brez blagoslova pridobljeno — brez blagoslova izgubljeno.

Koliko jih toži: Saj dobim, zaslužim nekaj, ali nobena reč mi ne izda. Pridelam mnogo, ali vedno je pomanjkanje pri hiši! Zakaj, ljubi moj? Ko bi ne bil prevzet, ko bi molil in Boga prosil, pa tudi zahvaljeval ga za darove, potem bi jih tudi bolj cenil, bolj varčeval in Bog bi ti jih blagoslavljal, da bi kaj izdali, kakor je izdala moka in olje vdovi v Sarepti na Elijevo prošnjo. In če je kdo, ki se hvali in prevzetuje, da mu gre brez molitve dobro in vspešno, sluša naj tisti mogočnejš, kaj pravi Klemen Aleksandrijski: *Darove dobivaš, dasi ne moliš! Gorje ti, gorje, pravim, zaradi darov! Ti siliš Boga, da dela čudeže, ker zmaga je pravico z neskončnim usmiljenjem. Gorje ti — zakaj dolgo ne bo — in zmogla bode pravica, tebe pa zadela težka božja roka.* Bojmo se te roke in raji molimo in prosimo, da bomo vredni dobrot, ki jih Bog radodarno deli tem, ki trkajo.

II. Starih modrijanov pregovor pravi: Povej, s kom se bratiš in občuješ, in povem ti, kdo in kak da si! Ta pregovor je zelo star, ali še starejša je resnica, katero ta pregovor zakriva: kakoršna družba, tak človek, ki vanjo zahaja. — Predragi v Kristusu! Molitev je tudi neka družba, neko občevanje — molitev je pogovor z Bogom. Kdor se pa večkrat z Bogom pogovarja, mora mu biti čedalje p o d o b n e j š i. S tem spolnuje zapoved Kristusovo: *Bodite popolnoma, kakor je vaš Oče v nebesih popolnoma.* Ko bi se torej nič drugrega ne doseglo z molitvijo, kakor to, tedaj bi bila že molitev silno hvaležno delo, in neumnež bi bil, kdor bi ne molil. Ali molitev nam ne dá samo tega, da se nam priljubijo vsled občevanja z Bogom njegove lastnosti — ne, molitev je studenec, po katerem nam priteka moč, da se moremo izpopolnjevati in v dobrem napredovati. Človek je slab in pravični pade sedemkrat na dan. Kje bi mogli hrepeneti po božji popolnosti, ker po besedah sv. Pavla, *niti misliti ne moremo iz sebe, kakor iz sebe, ampak naša zmoglost je od Boga.* (II. Kor. 3, 5.) Torej v teh besedah je izražena šesta resnica, da je milost (pomoč) božja k zveličanju potrebna in da človek brez nje ne more nič zaslužnega storiti za večno življenje. Torej nič ne more storiti — še imena Jezus ne izreči! Sv. Avguštín, oni veliki učenik, ki je posebno branil in zagovarjal milost božjo proti krivovercu Pelagiju, tisti Avguštín je zapisal pomenljive besede: *Nihče ne bo zveličan, razun kogar Bog povabi. Nihče povabljenih pa ne more delati za zveličanje, ako mu Bog ne pomaga. Nihče pa ne zasluži božje pomoči razun z molitvijo.* In

prav zato imamo tudi pri Jezusovem krstu lep zgled, da je človeku, ko je poklican za zveličanje, molitev potrebna. Sveti Lukež (3. 21.) pravi: *Ko je bil Jezus krščen in je molil, odprlo se je nebo.* Jezus je bil prej krščen, potem je molil, potem so se nebesa odprla. Sv. Tomaž razlaga to in pravi: S tem je hotel Bog naznaniti, kako silno potrebna da je molitev, celo čistim in pravičnim. Dasi sveti krst opere človeka čisto vseh grehov, ne odvzame mu pa nagnjenja k slabemu, ne zatre mu grešne poželjivosti, ki ga draži in vabi, da bi se uprl zoper Boga. In to poželjivost zmagamo jedino z mnogoterimi milostmi, katere izprosimo z molitvijo..

Po molitvi tudi dobimo nekaj pravice, da smemo upati, da bomo stanovitni do konca. To je milost, kateri pravi sveti Avguštin krona vseh drugih, kraljica milostij. Zveličani bodo le stanovitni do konca. Ali te milosti ne more nihče zaslužiti; moramo pa ta dar neskončne božje ljubezni izprositi, ali z molitvijo doseči vsaj toliko, da nismo nevedni te prelepe milosti. Zakaj nihče ne bi mogel očitati Bogu, da je krivičen, ako pokliče nenadoma k sebi grešnika, ki se ni spokoril. Če bi bil kdo čistejši kot sv. Jožef, potrpežljivejši kot Job, in svetejši kot David, vendar lahko Bog pripusti, da pade. In Bog ni dolžan čakati, da bi kak grešnik zopet vstal. Takoj ga lahko pokliče pred sodbo. Saj to je zažugana kazen za greh: *kateri dan koli boš jedel* (od prepovedanega sadu), *(tisti dan) boš umrl.* Da Bog čaka, to ni njegova dolžnost; da čaka, to je dar; in če ne čaka, ne odvzame nikomur, kar je zaslužil, ampak odreče mu samo dar. Zato pa: *Čujte in molite, da boste vredni ubežati temu, kar se bo godilo, in stati pred Sinom človekovim.* (Luk. 11, 30.) Če bomo pa s čutjem in molitvijo porabljali svoje moči, porabljali dobro, tedaj se spodobi, piše sveti Tomaž, da nam jih Bog povrne še boljše. Če je tedaj kdo v milosti božji, pravi dalje, »tedaj m o r a« — videti potrebo molitve — tedaj mora prositi za milost stanovitnosti do konca. Ker mnogo je bilo opravičenih po milosti, stanovitni pa niso bili.

Predragi v Kristusu, mislite si, da Bog dela z nami tako, kakor nekdam prebivalci balearskih otokov. Če je otrok prosil kruha, nataknila je kosec mati na drog in rekla: »Ustrelj ga s pušico in tvoj bo.« Tudi Bog nam nekako tako govori: *Pripravil si po svoji dobroti ubogemu* (milost), *o Bog!* (Ps. 57. 11.) Kakor bi nas spominjal: Glejte, vsega je dovolj v mojem naročju, vsega, kar se potrebuje za zveličanje. Dal sem vam tudi lok in pušico — mo-

litev, ki predira oblake, da jo pošiljate k meni in da se vrača nazaj obložena z bogatimi milostimi in darovi.

Vidite torej, molitev je potrebna, neobhodno potrebna za srečno zadnjo uro. *Prositate in boste prejeli!* To je postava, katere Bog ni premenil niti pri najsvetejših svetnikih, ne bo je tudi pri grešnikih. Zato vam še h koncu zakličem trojni opomin Kristusov: *Prositate in se vam bo dalo, iščite in boste našli, trkajte in se vam bo odprlo!* Amen.

F. S. Finžgar.

Praznik vnebohoda Jezusa Kristusa.

Kristusov vnebohod vesel za njega in za nas.

Gospod Jezus je bil v nebo vzet
in sedi na desnici božji.

Mark. 16, 19.

Po svojem vstajenju hodi Jezus še 40 dni po zemlji, in se večkrat pokaže svojim apostolom in prijateljem. Z dvema učencema, katera sta šla v Emavs, se vso pot prijazno pogovarja in jima razklada pisma. Mariji Magdaleni in drugim pobožnim ženam se prikaže ter jim pusti svoje noge poljubiti. Z apostoli je, ko mu ponudijo kos pečene ribe in sat medu, in Tomažu še posebej reče: *Poglej moje roke in položi svojo roko v mojo stran*, da bi jih prepričal, da je res od smrti vstal. Današnji dan pa jih obišče poslednjikrat. Ko jim naroči vse potrebno, pelje jih iz Jeruzalema na Oljsko goro, katera je bila močno prijazna in vesela gora, z oljkami nasajena, kake pol ure od Jeruzalema, da bi pred očmi svojih učencev ravno na tej gori, kjer je začel svoje trpljenje, šel tudi v svoje veličastvo. Ko pridejo na srednji, najvišji vrh gore, — ker ta gora ima, kakor povedó, tri vrhe, — obnovi jim obljubo poslati sv. Duha, blagoslovi jih in se od njih poslovil. Potem pa se začne k nebesom vzdigovati, ter vedno višje in višje odhaja, dokler ga ne zavije svitel oblak, ki ga odmakne njih očem. — Vsi žalostni gledajo apostoli za njim, še jedenkrat želijo videti njegov lepi obraz, in slišati njegov prijazen glas, toda ni ga več, — in ko tako za njim žalujejo, prikažeta se dva angelja v belih svitlih oblačilih, katera jih potolažita rekoč: *Možje Galilejci! kaj stojite in gledate v nebo? Ta Jezus, ki je bil vzet od vas v nebo, bo tako prišel, kakor*

ste ga videli iti v nebo! (Dj. ap. 1, 11.) — To je kratka dogodba današnjega praznika!

Ljubi bratje in sestre v Gospodu! vesel je bil današnji dan častitljivega vnebohoda za usmiljenega Jezusa, ker je zapustil revno zemljo in se povzdignil v nebeško čast svojega Očeta; pa vesel in tolažljiv je današnji praznik tudi za nas, ker nam je ljubi Jezus šel nebesa odpirat in nam v Očetovi hiši prebivališča pripravljat. Povzdignimo tedaj danes tudi mi svoje oči za Jezusom v nebesa, ter premislimo veselje in čast, katero je Jezus danes s svojim vnebohodom sebi dosegel, pa tudi veselje in srečo, katero je nam napravil s svojim vnebohodom.

1. Vesel je bil vnebohod za Jezusa, ker je šel v svoj večni, srečni dom, k svojemu Očetu. Jetnik, kateri zdihuje več let v temni ječi, in ne vidi belega dné, težko čaka dneva, da bi se odprla vrata ječe, da bi mogel prosto dihati. — Človek na nevarnem morju, kjer ga strašijo silni viharji, si želi, da bi skoraj zaslišal sladko besedo: na suhem, na kopnem smo! — Vojščak v krvavi bitvi želi, da bi bilo skoraj vojske konec, da bi bil sovražnik premagan, in da bi dosegel slavno zmago. — Mladič, ki si daleč od ljube domovine med ptujim svetom nabira učenost, veseli se dneva, ko bode dovršil nauke in se vrnil v naročje starišev. — Nevesta, katera v resnici ljubi ženina, težko pričakuje ure, da bi skoraj prišel ženin, kateri se je na ptuje podal. — Popotnik na svojem težavnem potu presrčno želi, da bi skoraj prišel na očetov dom; zares prav pove pregovor: ljubo doma, kdor ga ima! Tako vesel je bil tudi Jezus, ko je prišla ura, da je smel iti zopet k Očetu. Zato je tudi svoje učence prijazno svaril, zakaj so žalostni, ko jih misli zapustiti, rekoč: *Ako bi me ljubili, bi se pač veselili, da grem k Očetu.* (Jan. 14, 28.)

Ravno tako vesel je pa Jezusov vnebohod tudi za nas, zakaj s svojim vnebohodom je tudi nam odprl nebesa, katera so nam bila poprej zaprta. Dokler Kristus ni šel v nebesa, je bila slehernemu pot do zveličalnega veselja in vživanja nebeških dobrot zaprta, kakor nam to spričuje sv. apostol Pavel v listu do Hebrejcev (9, 8. in 11, 13.), še-le s Kristusom se nam je odklenil zaprti raj nebeški, v katerem so dotlej prebivali le nebeški duhovi. O, kako vesel in srečen je bil dan vnebohoda Jezusovega za vse pobožne starega zakona, in kako vesel in srečen tudi za nas, ker vemo, da

smo le popotniki, ptujci na zemlji, na kateri nimamo stanovitnega obstanka, pa vendar smemo v svesti reči, da po tem revnem življenju pojdemo k Očetu, pri katerem bomo vekomaj ostali. To zavest nam daje Kristusov vnebohod, ker je sam rekel: *da gre naprej nam prebivališča pripravljat, da bi bili tudi mi enkrat tam, kjer je on, da bomo tudi mi služabniki njegovi tam, kjer on naš Gospod.* (Jan. 14, 23.)

Naj si torej bogatini tukaj na zemlji zidajo svoja poslopja, nam so nebesa obljubljena! O kolika sreča za nas, če tudi nimamo nobenega ognjišča tukaj na svetu!

2. Vesel je bil nadalje vnebohod za Jezusa zato, ker je bilo z njim njegovo trpljenje končano, in je on v svojo čast šel. — Triintrideset let je Jezus hodil po zemlji, in ves čas malo dobrega vžil, hudega pa preстал grozno veliko. Rojen je bil v revščini, kakor največji siromak, in umrl je na križu, kakor največji razbojnik. V trdih lesenih jasicah je ležal, ko je na svet prišel, in na trdem lesenem križu je visel, ko je svojo dušo izdihnil. Kamor je šel, bil je od sovražnikov obdan, kamor je stopil, gledali so ga grdo, in karkoli je storil, mnogim ni bilo prav. Ako je molil, rekli so mu, da je hinavec, ako je bolnike ozdravljaj, so rekli, da ima hudiča, in ako je opominjal in svaril in grehe očital, stregli so mu po življenju. Od svojega lastnega apostola je bil izdan, od svojega lastnega apostola zatajen, in celo od nebeškega Očeta zapuščen! Še na križu, ko je v neznanih bolečinah umiral, je bil zasramovan, z žolčem in jesihom napajan in s sulico preboden. — Toda tukaj na svetu nima ne dobro ne slabo stanovitnosti; veselje kmalo neha, pa tudi trpljenje, če je še tako hudo, le kratko trpi: tako se je tudi Jezusova žalost z njegovim vnebohodom v veselje spreobrnila. Z velikim veseljem in veličastvom je veliko-nočno nedeljo od smrti vstal, pa še z večjim veseljem in veličastvom je današnji dan v nebesa šel. Sedaj pa sedi tam na desnici nebeškega Očeta, ter ima vso oblast v nebesih in na zemlji, in milijone milijonov zveličanih duhov mu streže, ter pada na svoje obraze pred njim, ga časti in moli, in spolnuje njegovo voljo!

Kristusov vnebohod je pa ravno tako vesel in tolažilen za nas, ker nas uči: da mi nismo samo zato na svetu, da bi kot neumna živina samo na tem svetu trpeli, temveč, da bi si z voljnimi trpljenjem, v dani v božjo voljo, nebesa zaslužili, kakor vidimo nad Kristusom. Zatorej se pa tudi pravi kristijan trpljenja na tem svetu kar nič ne ustraši, ker vé, da trpljenje

tega sveta se še primerjati ne more prihodnji časti, katera bo nad nami razodeta. Jezus sam je nekdaj o sebi rekel dvema učencema, gredočima v Emavs: *Ali ni bilo potrebno, da je Kristus to trpel in tako v svojo čast šel?* (Luk. 24, 26.) Hotel je reči: da le s trpljenjem se pride do časti, do veselja! — Pridni kmet se trpljenja in dela ne ustraši, zato ker se zanaša na obilno žetev; ves trud rad prenaša v zaupanju na prihodnjo žetev. Tako se tudi dober kristijan ne boji časnih nadlog in težav, ker ga Kristusov vnebohod uči, kaj sme upati po kratkem trpljenju tega sveta, če ga prenaša vdan v voljo božjo in iz ljubezni do Boga; on dobro vé, da tukaj na zemlji je čas setve, in da šele po smrti bo večna žetev; on vé, da bo po smrti obilno za vse poplačan, kar je tukaj iz ljubezni do Boga prestal; on vé, da tamkaj ne bo lakote, ne žeje, ne mraza, ne zime, ne vročine, ne solnca, katero bi ga peklo; on vé, da se bo tam vse mladilo, kar je starega, ozdravelo, kar je bolnega, razveselilo, kar je žalostnega; da ne bo sovražnika, kateri bi veselje grenil, trpljenje množil, ali nedolžnost moril; on vé, da se bomo med seboj ljubili, kot bratje in sestre, ter vsi skupaj prebivali v jedni hiši, sedeli pri jedni mizi, kakor dobri otroci jednega Očeta, ter da ne bomo več vživali grenkosti bridkih ločitev, kjer nam bodo angelji stregli, in kjer bo Bog sam veselje izvoljenih, kateri bodo častitljivega Jezusa gledali iz obličja v obličje! — Poglej, krščanska duša! poglej, koliko lepega in veselega te čaka, ako s Kristusom tukaj na zemlji voljno trpiš, ker Jezus sam je danes le po bridkem trpljenju šel v svojo čast!

3. Kristusov vnebohod je bil pa za njega tudi zaradi tega vesel in častitljiv, ker je svojo nalogo, katero mu je nebeški Oče naročil tukaj na zemlji, dovršil in ker je vedel, da bo še zanaprej v nebesih lahko prosil za naše zveličanje pri nebeškem Očetu.

Veselo je moralo biti za Jezusa, ko se je z vrha Oljske gore še enkrat ozrl po zemlji, katero je ravno zapuščal, ko se je spomnil toliko božjih nauk, katere je ljudem dajal, toliko dobrot, katere je svojemu ljudstvu delil, toliko solz, ki jih je žalostnim obrisal, toliko grešnikov, katere je za nebesa pridobil, in ker je vedel, da bo še zanaprej srednik med nami grešnimi ljudmi in pa med nebeškim Očetom!

Pa vesel je vnebohod Kristusov še bolj za nas, ker vemo, da imamo sedaj njega še vedno srednika, besednika pri

nebeškem Očetu. Veséli se tedaj, kristijan, Jezusovega vnebohoda, zakaj ker sedaj imaš v nebesih svojega prijatelja, svojega brata, kateri poln usmiljenja gleda na nas, kadar se tukaj vojskujemo, ali trpimo. Če ti tedaj trpiš, kolika tolažba zate, ko veš, da imaš srednika, besednika v nebesih, kateri je tudi na zemlji preveliko trpel, in kateri tvoje solze vidi in pozna tvoje trpljenje! Ali če si reven in ubog, kolika tolažba zate, ker veš, da je tudi v nebesih on, ki je tukaj na zemlji najhujše uboštvo trpel, in da je zato v nebesih, da zate prosi pri svojem in tvojem Očetu! Ali če se čutiš zapuščenega in pozabljenega od vseh, ali ni tolažilno zate, da veš, da v nebesih na desnici božji sedi tudi on, ki je bil zapuščen, — pozabljen od vseh, in kateri vé za tvoje trpljenje, in kateremu so znane vse tvoje solze? Kolika tolažba za nas, ki vemo, da so vse naše prošnje in molitve slabe in pomanjkljive, če pomislimo, da Jezus naše prošnje s svojimi na desnici božji podpira! Posebno velika tolažba pa je Jezusov vnebohod za grešnike, ker vedó, da imajo v nebesih Njega, ki pri Očetu zanje zadostuje, prosi, posreduje!

O sv. Bernardu se bere, da je bil večkrat napadan od žalosti in obupnosti, kadar je premišljeval svoje grehe. Pa kaj mislite mu je v taki obupnosti in malosrčnosti dajalo največ srčnosti in pogumnosti? Nič drugega, kakor zaupljivi pogled proti nebesom! Nikar ne obupuj, je tolažil samega sebe, zakaj kar je Kristus v nebesa odšel, imamo tam srednika, besednika — Zveličarja! Vem in spoznam, je tožil, da zaradi svojih grehov ne zaslužim nebes, toda Jezus, moj Zveličar, je v nebesih, in sicer iz dvojnega vzroka, kakor Sin božji, in ker si je nebesa s svojo krvjo zaslužil. Prvo pravico, katero ima on do nebes, jaz njemu prepustim, drugo pravico pa, katero ima on do nebes, vem, da on meni rad prepusti. In ravno zaradi tega imam upanje do nebes!

O kolika tolažba je zares za nas to, da imamo Jezusa v nebesih, kateri v resnici za nas prosi. To ni prazna tolažba, temveč kakor nekdanj na zemlji, tako še vedno v nebesih prosi, moli in zdihuje za nas. Zato pravi sv. Janez: *Otročiči moji! to vam pišem, da ne grešite. Ako je pa kdo grešil, imamo besednika pri Očetu, Jezusa Kristusa Pravičnega!* (I. 2. 1.)

Glejte, kristijani! tako sem vam danes pokazal, da je bil vnebohod Jezusov vesel za njega samega, ker je šel iz te puste zemlje domu k Očetu, iz trpljenja v svojo čast, ker je dopolnil voljo nebeškega Očeta in ker je v svoji prečudni ljubezni do nas,

ge zmeraj ostal naš besednik pri Bogu; pa pokazal sem vam ravno tako, da je njegov vnebohod vesel tudi za nas, ker nam je z njim odprl sv. nebesa, kamor nam je šel pripravljat bivališča, ker nas je s tem podučil, da mi nismo zato na svetu, da bi trpeli, ter potem minuli na večno, temveč, da si z voljnimi trpljenjem nebesa služimo, in tudi zato, ker je on še vedno naš Zveličar, prijatelj, besednik pri Očetu, dokler tje gori k njemu ne pridemo, kjer homo z njim večno gospodovali! Kristijan! kadar se bo pa to zgodilo, potem bo šele naše veselje dopolnjeno! Ali pa smemo pač upati, da se bo to kedaj zgodilo? Sedaj je samo na nas ležeče, ali hočemo v nebesa ali ne! — Kristus nam jih je odprl in nam pot tje pokazal, mi si jih moramo pa sedaj sami privojskovati, ter jih s silo na-se potegovati! — Na delo torej, kviško za Jezusom povzdigujte svoja srca vi nedolžni, glejte na krono, ki vam je pripravljena! V nebesa je šel Jezus s častjo in slavo, obdan od pravičnih stare zaveze; v nebesa pojdete tudi vi, če bote pravični, nedolžni ostali, in se srčno vojskovali zoper svet, satana, meso in skušnjave! — Na delo, — kviško za Jezusom se povzdigujte vi grešniki, odtrgajte svoje misli od sveta in greha, in odprite svoja ušesa in srca božjim naukom, tudi vi si morete zgubljeno krono pridobiti. Vedite pa, da s Kristusom v nebesa ne more iti, kakor pové sv. Avguštin, ne napuh, ne lakomnost, ne nečistost, ne kaka druga hudobija; zakaj z učnikom pohlevnosti ne gre gori napuh; z začetnikom ljubezni ne sovraštvo in nevoščljivost; s Sinom čiste Device ne nečistost! — Kviško se povzdigujte vi bogati in posvetni! vidim, da imate svoja srca močno na zemljo navezana, odtrgajte jih od sveta! Nabirajte si družih zakladov, s katerimi si boste mogli kupiti nebesa! — Kviško se povzdigujte tudi vi ubogi in trpini! Če bote kratek čas iz ljubezni do Jezusa tukaj trpeli, se boste vekomaj z njim veselili! — O vsi, — vsi povzdigujmo svoja srca in svojega duha k Jezusu v nebesa, iščimo, kar je gôri, kjer je Kristus, sedeč na desnici božji; *hrepnimo po tistem, kar je zgoraj, ne pa po tem, kar je na zemlji* (Kol. 3. 1, 2.), in potem bomo tudi mi vredni z dušo in telesom iti v njegovo čast! Amen.

Andr. Šimenec.

Šesta nedelja po Veliki noči.

I. Spomin na besede Jezusove.

To sem vam govoril, da se spomnite, kadar ura pride, da sem vam jaz to pravil.

Jan. 16, 4.

Ko je naš Gospod Zveličar dal svojim apostolom različne nauke in jim tudi naznanil prihodnjo osodo, kaj vse da bodo morali zavoljo njega in njegovega evangelija trpeti, pristavi še važen opomin: *To sem vam govoril, da se spomnite, kadar ura pride, da sem vam jaz to pravil.* Moje besede, moji poduki, moje prerokbe — je hotel reči — bi bile za vas brez koristi, če bi jih lahko-mišljeno pozabljali; vedno si jih morate v spomin poklicati, nanje se takorekoč opirati, posebno v bridkih urah stiske in preganjanja, kajti ravno zato sem vam vse, kar je v vaš blagor potrebno, razodel, *da se spomnite, kadar ura pride, da sem vam jaz to pravil.*

Kakor apostole, tako je Kristus tudi nas podučil v vseh rečeh, ki nam služijo v zveličanje. Kakor apostoli smo tudi mi prejeli prelepo zapuščino zveličanskih besed Jezusovih. Neprenehoma se nam oznanujejo iste resnice, ki jih je Gospod iz nebes prinesel na zemljo, zmiraj smo opominjevani, naj se greha varujemo ter se čednosti poprimemo. Zato se nam popisuje lepota čednosti pa ostudnost pregrehe, strahota ostre sodbe po smrti, pa tudi prelepo plačilo v večnosti ali pa grozna kazen v peklenkem ognju. Vse to se godi, da bi se o pravem času spominjali zveličanskih resnic ter rešili svoje duše. Zato tudi nam veljajo besede Gospodove: *To sem vam govoril, da se spomnite, kadar ura pride, da sem vam jaz to pravil.* Torej je tudi naša dolžnost spominjati se besed Jezusovih. In ravno o tej dolžnosti naj danes spregovorim. V ta namen vprašam: a) zakaj in b) kedaj naj se spominjamo besed Jezusovih?

I. Ako se vprašamo po vzrokih, zakaj naj se večkrat in resnobno spominjamo besed Jezusovih, moramo odgovoriti:

1. Da že zavoljo *vzvišene osebe*, ki jih je govorila. Ljudje se v svojih pogovorih ali spisih za opravičevanje svojih trditev kaj radi sklicujejo na izreke imenitnih modrijanov, pesnikov, državnikov, govornikov ... dobro vedoč, da jih vsadko čisla kot

nenavadna modrost. Ali kdo se rad ne spominja besed, ki mu jih je draga oseba govorila v važnih trenutkih, n. pr. pred smrtjo? Katera oseba pa je veličastniša in v tesnejši zvezi z nami, kakor naš Gospod Jezus Kristus? Častitljivejši je, kot vsi slavni možje, svetejši in mogočnejši, kakor vsi angelji in ljudje. Vzvišen je nad Mozesa in vse preroke, neskončno modrejši je kot Salomon in vsi učenjaki vesoljnega človeštva; kajti *v Njem so skriti vsi zakladi modrosti in spoznanja*. (Kol. 2, 3.) Njegove besede nam morajo veljati kot izreki najvišjega učenika človeštva, kot razodenja božje modrosti, kot blagovestja našega Zveličarja, kot klici in opomini našega dobrega pastirja. Njega je Oče nebeški sam slovesno razglasil za učenika resnice pri spremenjenju na Taboru rekoč: *Ta je moj ljubi Sin, nad katerim imam dopadenje; njega poslušajte*. (Mat. 17, 5.) Jezus svoje besede sam izvaja iz Očeta: *Besede, katere vam jaz govorim, ne govorim sam od sebe; (Jan. 14, 10.) besede, katere ste slišali, niso moje, ampak Očeta, kateri me je poslal*. Če bi se torej ne spominjali Jezusovih besed, bi prezirali njegovo vzvišeno osebo, da, Očeta nebeškega samega.

2. Ker so besede Jezusove božji izreki, so tudi globokega pomena, bogatega obsega. Pač vzroka dovolj, da se jih šestokrat spominjamo. *Čudovita so tvoja spričevanja* — vsklikne psalmist (118, 129) — *zato jih prevdarja moja duša*. Ta spričevanja pa v teku stoletij niso nič zgubila svojega obsega. Saj Kristus sam zatrjuje: *Nebo in zemlja bota prešla, moje besede pa ne bodo prešle*. (Luk. 21, 33.) Neizmeren razloček je med človeškimi besedami, pa besedami, ki pridejo iz božjih ust. Človeške so plitve in površne, božje pa globokega pomena, polne jedra in zlatih resnic. Kako se sv. pismo, ki nam hrani razodeto besedo božjo, loči od vseh bukev, ki jih je na svetlo dala človeška učenost! Bogastvo, globokost, vzvišenost sv. pisma bi se smele primerjati z zvezdnatim nebom. Kolikor bolj ga kdo v jasni noči ogleduje, toliko čudovitejše se mu dozdeva, zmeraj več svitlih zvezd stopa pred njegove oči, zmiraj bolj se njegov duh vtopi v globoke misli, dokler ves prešinjen svetega strmenja vsklikne: Velik si, o Gospod, mogočni Stvarnik, kdo te more razumeti! Takó so zrlí največji duhovi v sv. pismo, spolnovali resnice, v njem razodete, in kolikor bolj so premišljevali zapisane besede, toliko več resnic in opominov so našli, in končno morali spoznati: Tukaj veje duh božji, tu je nebeška modrost. Pač je tudi naša dolžnost večkrat se spomniti teh velikopomembnih besed, tembolj, ker imajo

3. oživljajočo moč v sebi. V psalmu (118, 93.) beremo: *Nikdar ne bom pozabil tvojih postav; ker si me po njih poživil; to resnico Kristus sam potrди rekoč: Besede, katere sem vam jaz govoril, so duh in življenje (Jan. 6, 64.), in Peter je iz skušnje govoril, ko je v imenu učencev rekel: Gospod . . . ti imaš besede večnega življenja.*

Besede Jezusove imajo čudovito, oživljajočo moč, ker jih on sam spremlja z bogatimi milostmi. Če ima že človeška beseda toliko moč na srce, da večkrat odloči za vso prihodnost, koliko večji upliv ima šele beseda Jezusova, ki je prava nebeška luč, ki človeškega duha razsvetli in mu v hipu pokaže novo, zveličansko pot, kakor sv. Antonu beseda Gospodova: *Ako hočeš popolnoma biti, prodaj, kar imaš, in daj ubogim, in boš imel zaklad v nebesih.* (Mat. 19. 21.) — da je svet zapustil ter šel za Jezusom. Koliko čudovito moč ima beseda božja, je Bog pokazal v življenju svetega Vincenca Fererskega (legenda 5. apr.). Pred mnogo tisoč ljudij je pridigoval, in s takim uspehom, da je vse ihtelo in jokalo, tako da je moral večkrat prejenjati; spreobrnil jih je nad 40.000. Tako je Kristus čudovito potrdil resničnost svojega nauka: *Človek ne živi samo od kruha, ampak od vsake besede, ki pride iz božjih ust.* (Mat. 4, 4.)

4. To je ob enem najlepši dokaz, kako velik dobiček imamo iz večkratnega spomina na besede Jezusove. Kristus sam govori o stoternem sadu, ki ga njegova beseda rodi, če se v dobro srce sprejme. Žlahten sad besede božje imenuje psalmist (118, 99.) ko poje: *Bolj umem, kakor vsi, ki me učijo; ker so tvoja spričevanja moje premišljevanje.* Beseda Gospodova so tista vrata, skozi katera spoznanje, modrost in čednost prihaja v našo dušo. Ako se je radi spominjamo ter ji odpiramo svoje srce, potem se spolni izrek psalmistov (1. 1.): *Blagor človeku . . . ki postavo Gospodovo premišljuje noč in dan. On je jednak drevesu, ki je zasajeno ob potokih, in sad donša ob svojem času.*

Če je pa temu tako, potem bomo pač željno čakali odgovora na vprašanje:

II. Kedaj se naj posebno spominjamo besed Jezusovih?

Deloma nas Zveličar sam k temu opominja, kakor smo slišali v sv. evangeliju. Priložnosti k temu pa je dovolj.

1. Jezusovih besed spominjati se zahtevajo že sveti časi in praznični dnevi. Nedelje, prazniki in sveti časi imajo

namen, predočevati nam važne skrivnosti našega odrešenja, že davno preteklo nam postaviti v sedanost in nam podeliti sad tistih skrivnostij. Gotovo pa ni dovolj, da si predstavljamo le dogodke iz življenja Gospodovega, treba se spominjati še njegovih besedij; kajti tudi one so — po zatrjilu nekega učenika — dejanja in imajo zveličalno moč. Kakor se o Mariji v evangeliju (Luk. 2, 19.) bere: *Marija je ohranila vse te besede, in premišljevala v svojem srcu*, moramo tudi mi besede Gospodove prav premisliti, da bi prejeli iz skrivnostij trpljenja in smrti žlahten sad. Šele besede Jezusove nas takó prenarédé, da ne le po vnanje, temuč po znotranje obhajamo praznike ter se res navzamemo cerkvenega duha. Zato nam sv. Cerkev vsak praznik bere oddelek sv. evangelija ter veli mašnikom razlagati besede Gospodove. V teh desetih dnevih po vnebohodu n. pr. naj se spominjamo vsega, kar je Zveličar o prihodu in delovanju sv. Duha, kakor tudi o pripravljanju na njegov prihod učencem, pa tudi vsem vernikom govoril. Le potem bomo sv. binkošti prav in za dušo koristno obhajali. Že par nedelj zapored nam sv. Cerkev bere iz evangelija dotične besede, ki so pripravne naša srca napolniti s hrepenenjem po sv. Duhu, kateri naj vlada naše duše. — Isto velja o tistih svetih dnevih, ob katerih želimo prejeti spoved in sveto obhajilo ali kaki drugi sv. zakrament. Premislek besedij Gospodovih, ki se nanje ozirajo, je gotovo najlepša priprava za njih sprejem.

2. Besedij Jezusovih se spominjamo pred imenitnimi opravili in podvzetji; če se gre za tvoj poklic, za sklepanje prijateljske ali zakonske zveze, za kak svèt . . .

Katera beseda nam bo naše zadeve bolje razjasnila, kakor Zveličarjeva, ki je naš najboljši vodnik proti pravemu cilju? Zato pravi sv. pismo: *Spominjajo naj se vseh postav Gospodovih in naj ne sledé svojim mislim in očem.* (4. Moz. 15, 39.) O, če bi si ob odločilnih trenutkih svojega življenja globoko utisnili v srce opomin Gospodov: *Iščite najpoprej božjega kraljestva in njegove pravice!* (Mat. 6, 33.), pa one besede: *Kaj pomaga človeku, če ves svet pridobi, svojo dušo pa pogubi?* (Mat. 16, 26.), gotovo bi se obvarovali nepremišljenih korakov, katere pozneje obžalujemo. Tudi mi bi s psalmistom (84, 9) vzkliknili: *Poslušal bom, kar mi govori gospod Bog; ker (on) govori mir svojemu ljudstvu. Tvoja beseda je svetilo mojim nogam, in luč mojim stezam.* (Ps. 118, 105.) *Po tvojih zapovedih sem razumen; torej sovražim vsako krivično pot.* (Ps. 118, 104.)

3. Kakó je v skušnjavah in zalezovanjih koristno, celó potrebno oborožiti se z božjimi izreki, nam kaže zgled Kristusov in obnašanje njegovih svetnikov. Jezus, ko se je dal od satana skušati, se ni spustil z njim v dolgo razpravo, ali je to pripuščeno ali ne, ne pové mu vzrokov, zakaj da odbije njegove ponudbe; ampak kratko reče: *Tako je pisano* (Mat. 4.), da bi nas s tem podučil, naj se pri vsaki skušnjavi hitro in v otroški spoštljivosti spominjamo kacega izreka božjega, zapodimo ž njim skušnjavca in tako hitro skušnjava zadušimo.

Ako ste torej skušani k napuhu, ošabnosti, prevzetnosti, spomnite se besede Jezusove: *Kdor se povikšuje, bo ponižan* (Luk. 14, 11.), in ne boste padli v zadrge satanove. Ako vas žene pohlep po časnem premoženju in denarju, spomnite se svarila Gospodovega: *Glejte in varujte se lakomnosti!* (Luk. 12, 15.) in ne bote navezovali svojega srca na minljive zaklade. Če se plazi krog vas skušnjavec, ki vas hoče v nečistost zapeljati, pokličite si v spomin besede Jezusovega apostola: *Nečistnike in prešestnike bo Bog pogubil*, (I. Kor. 6, 20.), ali pa zapoved Jezusovo: *Ako te pohujša tvoje oko . . uho . . roka, noga . . izderi ga, odsekaj jo . . boljše ti je iti z jednim očesom . . v življenje, kakor z obema biti pahnjenemu v pekel . .* in bote svoje srce ohranili neomadeževano.

Ako nevoščljivost razjeda vaša srca, spomnite se svetopisemskih besed: *Človek, kateri hiti obogateti in druge zavida, ne vé, da bo revščina nadenj prišla* (Pregov. 28, 22.), in privoščili bote vse dobro svojemu bližnjemu, pa tudi sami bote zadovoljni. Če vas nezmernost hoče vjeti v svoje mreže, spominjajte se besed Jezusovih: *Varujte se, da vaša srca ne bodo preobložena v požrečnosti in pijanosti . .* (Luk. 21, 34.) — in ljubili bote treznost.

Ako je za razsaja po vašem srcu, spominjajte se, kaj pravi Gospod: *Vsak, kdor se jezi nad svojim bratom, bo sodbe kriv* (Mat. 11, 29.), gotovo vas bo minula vsa maščevanjaželjnost. Če se vas mlačnost polastuje, spominjajte se besed Jezusovega apostola: *Ne bodite leni v skrbi; bodite goreči v duhu; služite Gospodu!* (Rimlj. 12, 11.) in prešinila vas bo gorečnost za čast božjo ter izveličanje vaših duš.

Tacega orožja besede božje so se svetniki posluževali in so velike in težke skušnjave premagali; posnemaj jih tudi ti in boš dušnega sovražnika sramotno zapodil v beg. Še ob času se spominjaj Jezusovih besedij, takoj si jih vzemi k srcu ter jih ubogaj, da ti ne bo treba pozneje žalovati, ker nisi poslušal svarila, kakor

Petru, ki se je šele ob petelinovem petju spomnil svarila Jezusovega.

4. Slednjič so razne bridkosti in trpljenja, v katerih še posebno potrebujemo krepčevalnih in tolažilnih besed Zveličarjevih. V kraljestvu križanega Jezusa je trpljenje manj ali več delež vsacega vernika. To vidimo takoj pri apostolih. V trenutku, ko jih Zveličar pošilja svoj evangelij povsod oznanovat in o njem pričat, jim tudi napove trpljenja in preganjanja: *Is shodnic vas bodo devali; pride celó ura, da vsak, kdor vas umori, méni, da Bogu službo stori.* (Jan. 16, 2.) In ravno za to uro stisk in bridkostij jim priporoča spomin na svoje besede v današnjem evangeliju, rekoč: *To sem vam govoril, da se spomnite, kadar ura pride, da sem vam jaz to govoril.* V tem spominu na Jezusove besede je tolažilna moč, ki se posebno pokaže v trpljenju njegovih učencev. Že psalmist (118, 92.) je to izkušal, ker pravi: *Ako bi ne bila tvoja postava moje premišljevanje, tedaj bi morda poginil v svoji revi.* Kako bi bili sv. apostoli in mučenci prestali tolike muke, ako bi jih ne bil vzdržal spomin na besede Jezusove in njegove vesele obljube! — Tudi nas čaka dokaj težav in križev; srečni smo, ako jih brez obotavljanja sprejmemo, ravnaoč se po povelju Gospodovem: *Kdor hoče za menoj priti, naj zataji sam sebe, ker nebeško kraljestvo silo trpi, in le silni ga polegnejo nase* (Mat. 11, 12.), zanašajoč se na veselo obljubo *obilnega plačila v nebesih.* (Mat. 5, 12.)

Tako tedaj, dragi kristijan, spominjaj se rad in skrbno besed Jezusovih, saj so to izreki tvojega Odrešenika, tvojega najboljšega prijatelja, tvojega sodnika in Boga, ki imajo v sebi polno moči, kreposti, tolažbe in svetega veselja. Če se jih spominjaš o pravem času, so ti vselej izveličalne. Ako pride dan, da te kliče Gospod s svojim glasom, takoj ga poslušaj; ako se hočeš lotiti imenitnega opravila, spomni se, kako ga ceni beseda Jezusova; če pride ura, da te vabijo v grešno priložnost, spomni se, da se ti je večkrat oznanovalo, da kdor nevarnost ljubi, se v nevarnosti pogubi. Če pride ura, da te skušnjave zalezujejo, spomni se, da je nespametno za časno slast zgubiti nebesa. . . Ako se boš tako v pravi uri spominjal zveličanskih besedij, ne boš zgrešil prave poti v nebesa. Amen.

A. Žlogar.

2. Dvojna vrsta ljudij.

Iz shodnic vas bodo devali; pride celo ura, da bo vsak, kateri vas umori, menil, da Bogu službo stori.

Jan. 16, 2.

A. 1. Tretji dan stvarjenja je ljubi Bog razdelil vodo od zemlje. Kopno pa je obsejal z neštevilnimi travami, drevesi, rožicami. Obilne so te cvetke v božji naravi; pa so tudi različne: strupene, bodeče in milodišeče.

2. Najlepša cvetka v božjem vrtu je človek, ker ima krasno, odlično telo, pa še lepšo dušo, božjo podobo. Vsi imamo svoj začetek v jednom človeku, Adamu. Iz te, od Boga vsajene korenine, je prirastel ves človeški rod, ki je zdaj prepregel že površje vse zemlje, celega sveta. Res, obilen, kakor zvezde neba, je zdaj človeški zarod; različne so vere vseh prebivalcev zemlje in njih šege; pa vsi ljudje, ki so na zemlji, dajo se razdeliti na dve vrsti, kakor nam to kaže sv. evangelij, ko Jezus svojim apostolom pravi: *Iz shodnic vas bodo devali; pride celo ura, da bo vsak, kateri vas umori, menil, da Bogu službo stori.* (Jan. 16, 2.)

3. Še zdaj je tako! Nekateri so prav pridni, pobožni — apostolom podobni; drugi pa so zelo hudobni, ki preganjajo Kristusa in njegove služabnike v svojo lastno pogubo. Zato vam mislim danes pokazati dvojno vrsto ljudij: 1. hudobne, 2. dobre.

B. 1. Lice in vnanjo podobo si ogledaš v ogledalu; svoje srce pa spoznamo v svoji vesti, ako jo dobro izprašujemo. Tvoja vest ti bo pokazala, če si med hudobneži. In takih je mnogo! Vzrok njih hudobije nam je razodel Jezus, ki v današnjem svetem evangeliju pravi: *In to vam bodo storili, ker ne poznajo ne Očeta ne mene.* — In res, človek je hudoben zato, ker neče spoznavati:

a) Boga Očeta. — Kralj Faraon se je upiral opominu in nasprotoval čudežem, ker ni hotel Boga spoznati, temveč je Mojzesu prav ošabno rekel: Kdo je moj Gospod, ne poznam ga, — in ostal je trdovraten hudobnež. Tako tudi sedajni ljudje te vrste ne poznajo Gospoda Boga. Pozabili so lastnosti božje, da je povsod pričujoč, vsemogočen, neskončno pravičen. Ne marajo za božje zapovedi: prvo, tretjo, šesto! — In tako se jim odpira široka cesta sleherne hudobije; in se tako daleč spozabijo, da, če kaj grešnega storé, še-le menijo Bogu službo storiti. Na Boga je bil pozabil David, in postal je grozen grešnik. Boga ni poznal Kajn,

da je povsod pričuje, in zvršil je vnebovpijočo hudobijo. Iz nepoznanja Boga izvirajo vse hudobije.

b) Ne poznajo m e n e — S i n a, zato delajo hudobije. Sicer mnogokrat Jezus pravi: *Oče in jaz sva jedno. Kdor vidi mene, vidi Očeta*; v današnjem sv. evangeliju pa se loči govoreč: *To vam bodo storili, ker ne poznajo Očeta ne mene* — namreč po človeški natori: Odrešenika. Ali pa je mogoče, da bi še kdo na svetu bil, ki ne pozna Sina božjega — Jezusa Kristusa? Mnogo jih je! Nekateri ga ne spoznajo na sv. križu, ter ne pomislijo, koliko je zanje trpel. Zato pa so grešniki, in delajo hudobijo, kar bi jim sicer ne bilo mogoče, ako bi si njegovo trpljenje k srcu jemali in premislili, da hudobneži Jezusa vnovič križajo. — Drugi Jezusa nočejo spoznati v zakramentu sv. rešnjega Telesa; ne vedó, da vedno med nami živi in da le ljubezen do nas ga tukaj med nami veže. In od tod pride, da so hudobni, da ga ne molijo, da ne pridejo k sv. maši, in da zanemarjajo sv. obhajilo. Take hudobije bi se ne godile, ako bi ljudje Jezusa spoznavali v zakramentu sv. rešnjega Telesa. — Premnogi pa Sina božjega ne poznajo — kakor sodnika; oni mislijo, da jim ne bo treba računa dajati; da ni nobene kazni ali plačila; da ni pekla ne nebes! In to jih slepari, da doprinašajo najhujše grdobe, katerih sicer ne bi delali, ako bi spoznali Jezusa za sodnika živih in mrtvih.

Taki brezbožneži nove dôbe, ki nečejo poznati ne Očeta ne Sina božjega, ki podirajo sv. Križ, podkopavajo sv. cerkev in skrunijo presv. rešnje Telo, se širijo po Francoski, v Ameriki in tudi v Avstriji. Ti grozni hudobneži delajo strahovite pregrehe in uboge nevedneže lovijo v svojo krvavo družbo. Zato so sv. Oče l. 1884 poslali okrožnico, v kateri svaré, da nobeden katoliški kristijan ne sme temu društvu pristopiti, sicer je izobčen, in bo pogubljen; kajti hudobija te vrste ljudij je pregrozna. Oni namreč svojemu polglavarju zaprisežejo vedno vojsko zoper Kristusa, Boga, vero, cerkev in sovrašтво zoper svete zakramente v življenju in ob smrti — in Kristusa preklinjaje umirajo.

V vrsto hudobnežev je spadal tudi Savel, ki se je penil nad Kristusom in škripal nad kristijani, ker ni poznal ne Očeta ne Sina. Odkar se mu je Jezus pa prikazal in razodel Boga, nebeškega Očeta, je pa prestopil spreobrnjeni Pavel v drugo vrsto ljudij,

2. med d o b r e namreč, o katerih hočemo še kratko pomisliti. — Jezus pravi, da nebeški Oče v svoji dobrotljivosti pusti solnce vzhajati čez hudobne in dobre, naj bi jih ogrevalo in k pobolj-

šanju nagibalo. Tako tudi solnce milosti božje razliva svoje oživljajoče žarke čez hudobneže — še bolj pa nad dobre ali pobožne, ker drugače bi se med hudobnimi ljudmi ne mogli Bogu dopadljivo obnašati.

Kako se pa tedaj pobožni ali dobri kristijani obnašajo? — Oni so:

a) **Potrpežljivi.** — Na to spominja Jezus svoje učence, ko pravi: *Iz shodnic vas bodo devali; pride celo ura, da bo vsak, kateri vas umori, menil, da Bogu službo stori.* (Jan. 16, 2.) Čudežno! Sin božji ni po rožicah hodil; njegovo življenje je polno trpljenja in preganjanja. Pa vse je mirno trpel. Tako tudi svojem priporočila sv. potrpežljivost zavoljo Boga, govoreč: *Ako te na jedno stran lica kdo udari, pomôli mu še drugo; bodite krotke ovčice med derečimi volkovi; veselite in radujte se, kadar bodo vse hudo zoper vas lažnjivo zavoljo mene govorili.* Ko vas bodo iz svojih shodnic in hiš devali, preganjali iz mesta v puščavo, bodite mirni, potrpežljivi in spominjajte se mene.

Svetniki, posebno v prvi dōbi sv. cerkve, in tudi pozneje so bili grozno preganjani, kakor postavim sv. papež Gregor VII., ki je zagovarjal pravico Kristusove cerkve; cesar Henrik IV. ga zato hudo sovraži, oblega mesto Rim, in papeža v pregnanstvo iztira, kjer je tudi zapuščen umrl, govoreč: *Ljubil sem pravico in sovražil krivico, zato umiram v pregnanstvu.* Ravno tako sv. Urban, papež, ki je v viharjih časih živel, ko je kri kristijanov curkoma tekla. Skrivati se je moral po temnih hišah in votlinah; pa so ga vlovili in umorili. Tako so se spolnovale res besede Jezusa, ki svojim pravi: *Iz shodnic vas bodo devali; pride celo ura, da bo vsak, kateri vas umori, menil, da Bogu službo stori.* (Jan. 16, 2.)

Ali tedaj ne bomo tudi mi potrpežljivi, ako nas kdo suva, preganja, zaničuje, obrekuje? Ne tožujmo se, ne prepirajte se! Le bodimo dobri ljudje, pobožni kristijani, in zaradi križanega Jezusa vse potrpiamo.

Pa še drugo znamenje nosijo dobri ljudje na licu in v srcu; oni so namreč tudi b) **goreči** ali uneti za Boga. — Jezus obeta sv. Duha govoreč: *Ko pride Učenik, katerega vam jaz pošljem od Očeta, Duh resnice, ki od Očeta izhaja, on bo pričeval o meni.* (Jan. 15, 26.) Sveti Duh je daritelj nebeškega ognja ali svete gorečnosti, ki je sv. apostole značila in odlikovala, je pa tudi še zdaj lepo in gotovo znamenje za dobrega in pobožnega človeka ali kristijana. Posebno, ako se ta plamen sv. gorečnosti dviga do

trona božje Matere, Marije Device, kakor se to kaže in razodeva zdaj meseca maja. Kdor je v vrsti dobrih kristijanov, on ne more spati, ne doma ostati; on ne sme lenariti, ne sme molčati; plamen njegovega srca ga zarano tira k Mariji Devici, ga sili za božjo Mater glas povzdigovati v pobožni molitvi in sv. petju.

C. Vse ljudi smo tedaj danes razdelili na dve vrsti: hudobne in dobre. Prvi so hudobni, ker ne poznajo ne Boga, ne Jezusa; drugi so dobri, ker so potrpežljivi in goreči. — Tako bodimo tudi mi zavoljo Jezusa potrpežljivi, kar je od svojih učencev tirjal, zato jim je rekel: *Iz shodnic vas bodo devali; pride celo ura, da bo vsak, kateri vas umori, menil, da Bogu službo stori.* (Jan. 16, 2.) Bodimo pa tudi goreči za Marijo Devico in za Boga. In ako smo tako potrpežljivi in goreči, bomo nekdam, ko bo božji Sodnik vse ljudi na ti dve vrsti razdelil, stali na desnici Jezusa Kristusa, ter pojdemo za njim v nebeško večno veselje. Amen.

Simon Gaberc.

Binkoštna nedelja.

I. Sveti Duh.

Tolažnik sv. Duh pa, katerega bo poslal Oče v mojem imenu, on vas bo učil vse, in vas bo opomnil vsega, kar koli sem vam rekel. Jan. 14, 26.

Že od vekomaj je bilo zapisano v sklepu božjem, da bote dve osebi presvete Trojice prišli na svet: Sin božji, da bi svet odrešil, in Duh božji, da bi posređoval to odrešenje. Poslatev sv. Duha je krona delovanja Kristusovega. Kar je Gospod Jezus pred svojim vnebohodom obljuboval, kakor smo slišali večkrat v sv. evangelijih povelikonočnih nedelj, to se je na današnji praznik čudežno spolnilo. Sveti Duh je prišel med silnim pišem v podobi ognjenih jezikov nad apostole in ž njimi zbrane vernike, spremenil njih srca po nebeškem žaru ter jih napolnil z milostimi božjimi.

Kakor je bil sv. Duh potreben apostolom za izvrševanje njih vzvišenega poklica, tako je tudi vsem vernikom obljubljen ravno tisti sveti Duh, da dovrši njih posvečenje. Današnji dan je torej prišel dopolnit vse delo Jezusovo, kar on sam zagotavlja v

današnjem evangeliju, rekoč: *Tolažnik sv. Duh pa, katerega bo poslal Oče v mojem imenu, on vas bo učil vse, in vas bo opomnil vsega, karkoli sem vam rekel.*

Te sreče smo mi kristijani že postali deležni, a vsako leto se je vdeležujejo še posebno tisti, ki po škofovih rokah prejmo zakrament sv. birme. Ko tako praznujemo spomin prihoda svetega Duha, je gotovo važno za vse, da smo živo prepričani o božji natori in časti sv. Duha, in da izvemo, kako se naj vredno pripravimo na njegov sprejem. Oznanovalec božje besede je torej treba oživiti v vašem spominu te resnice. To se bo zgodilo v današnjem govoru. V ta namen vam razložim: a) Kaj nas uči vera o sv. Duhu? b) Kako naj se pripravimo na njegov prihod?

Duh božji naj nas vodi pri tem premišljevanju, da počastimo njega, ter ga sprejmemo v svoja srca.

I. Binkošti so posebno praznik sv. Duha, za nas pa priložnost, da premišljujemo vzvišene resnice, ki nam jih o njem oznanuje, sv. mati katoliška cerkev. Kdo je torej sv. Duh, kaj vemo o njem? Ta nauk je sicer velika skrivnost za omejeni um človeški, a razodenje božje jo nam tako pojasnuje, da naši pameti zadostuje in hrepeneče srce oblažuje. Sv. cerkev nas uči:

1. Da je sv. Duh oseba. K bistvu kake osebe pa spada um in prosta volja, vsled katerih lastnostij človek misli in dela. Če odpremo sv. pismo, tam beremo, da sv. Duh te lastnosti razodeva ter samostojno deluje. O sv. Duhu pravimo, da je govoril po prerokih; njemu Kristus sam pripisuje, da bo apostolom povedal, kaj naj govore, ko pravi: *Niste namreč vi, ki govorite, ampak Duh vašega Očeta je, kateri v vas govori.* (Mat. 10, 20.) O njem se bere v današnjem evangeliju: da uči in sliši, tolaži in opominja (Jan. 14, 16. in 26. — 16, 13.), da priča o Kristusu (Mat. 15, 28.), da oznanuje prihodnost, postavlja in pošilja apostole in škofe. (Ap. dj. 13, 24.). Kaj pa je to, dragi moji! slišati, govoriti, učiti, navdihovati, pričati, oznanovati, pošiljati . . . drugega, kakor delovanje umne osebe? In če vse to prilastujemo sv. Duhu, torej je on resnična oseba.

2. A sv. vera nas uči, da on ni samo oseba, ampak da je božja oseba; in sicer od Očeta in Sina različna, samostojno delujoča, tretja oseba, ki ima isto božjo natoro in bistvo, ter se iz Boga Očeta in iz Boga Sina kakor čista ljubezen izhaja od

vekomaj. Za te visoke resnice imamo neštevilno dokazov v svetem pismu. Naj zadostujejo le nekateri!

a) Kot različno božjo osebo, samostojno delujočo, nam se kaže sv. Duh pri krstu Jezusovem, ko je v podobi goloba plaval nad njegovo glavo, med tem ko se je glas Očetov slišal iz nebes. Na današnji praznik je po obljubi Jezusovi prišel nad apostole in sicer v podobi ognjenih, razdeljenih jezikov. Apostolsko dejanje (13, 2.) pravi: da je rekel sv. Duh — predstojnikom cerkve Antijohijske — *odločite mi Savla in Barnaba v opravilo, za katero sem ju izvolil*. In Jezus sam ga razločuje od Očeta in od sebe, ko pravi: *Jaz bom Očeta prosil in vam bo dal drugega Tolažnika, da pri vas ostane vekomaj, Duha resnice*. (Jan. 14, 16.)

b) Sv. pismo nam ga kaže kot tretjo božjo osebo. Kolikorkrat govori o treh osebah v sv. Trojici, imenuje se sveti Duh tretji. Ko Jezus pošlje svoje učence oznanovat evangelij, zapove jim ljudi kršćevati v imenu Očeta, in Sina, in sv. Duha (Mat. 28, 19.) In sv. Janez (I. 5, 7.) piše: *Trije so, ki pričujejo v nebesih: Oče, Beseda in sv. Duh; in ti trije so jedno*. Tedaj dovolj razločno pove, da ima sveti Duh z Očetom in Sinom isto božje bistvo, isto božjo natoro, kar še bolj razvidimo in spoznamo iz tega, kar nas sv. pismo uči:

c) da se sv. Duh izhaja iz Boga Očeta in Sina od vekomaj. Saj se tu imenuje zdaj *Duh Očeta* (Mat. 10, 20.), zdaj *Duh Sina* (Gal. 4, 5.), kmalu se bere, kakor v današnjem evangeliju, da ga pošilja Oče (Jan. 14, 16.), pa zopet, da ga pošlje Sin; in kar ima in oznanuje, to je Očetovo in Sinovo, kar se naravnost bere pri sv. Janezu (16, 13—15.): *On, Duh resnice . . . kar bo slišal, bo govoril, in prihodnje reči vam bo oznanoval. On bo mene — t. j. Sina (Jezusa) — poveličal, ker bo od mojega vzel in vam oznanoval. Vse, kar ima Oče, je moje. Zato sem rekel, da bo od mojega vzel in vam oznanoval*. Torej se sv. Duh izhaja iz Očeta in Sina kot pravi Bog od vekomaj.

č) Sv. pismo prilastuje sv. Duhu božje lastnosti. Bere se, da je on več en, kakor Oče in Sin. Mojzes (I. Mojz. 1, 1. 2.) pišoč o stvarjenju pravi: da je v začetku Bog vstvaril nebo in zemljo, in da se je *Duh božji sprostiral nad vodami*; torej je moral biti že poprej, preden je bilo kaj vstvarjenega, ali od vekomaj. Pripisuje se mu vsemogočnost v znanih besedah, ki jih je angelj govoril devici Mariji, ko ji je razodel sklepe božje zaradi včlovečenja večne Besede (Luk. 1, 35.), enako pri sv. Pavlu (I. Kor. 12.),

kjer se naštevajo razni darovi, ki jih sv. Duh deli vernikom: *vse to pa dela en in ravno tisti Duh, kateri slehernemu deli, kakor hoče. Prilastuje se mu vsegavednost: Nam pa je Bog razodel po svojem Duhu: zakaj Duh vse preišče, tudi globokosti božje.* (I. Kor. 2, 10.); in sv. Peter (II. 1. 21.) pravi: da *od sv. Duka navdihneni so govorili sveti možje Božji.* — In pripisujejo se mu taka dela, ki so lastna le božjemu bitju. Njemu se prilastuje prestvarjenje sveta in notranje posvečenje človeštva. Že psalmist (103, 30.) vsklikne: *O Gospod, ti izpošiljaš svojega Duha in je vstvarjeno, in obnavljaš obličje zemlji.* In apostol kliče (I. Kor. 6. 11.): *Oprani ste, posvečeni ste, opravičeni ste . . . v Duhu našega Boga.*

Da pa nobeden ne more dvomiti nad njegovim božjim bistvom, mu sv. pismo pridene

d) kar naravnost ime Bog. To je razvidno iz besed, ki jih je apostol Peter hinavskolažnjivemu Ananiji govoril, rekoč: *Ananija, zakaj je skušal satan tvoje srce, da si lagal svetemu Duhu, in pridržal nekoliko njivine cene? . . . Nisi lagal ljudem, ampak Bogu.* (Dej. ap. 5, 3.) In pri tisti priči se je goljufni Ananija zgrudil mrtev na tla. In ko sv. Pavel (I. Kor. 3, 16.) vernike spominja resnice, da so tempelj Božji in da Duh božji v njih prebiva, kliče jim: *Častite in nosite Boga v svojem telesu!* (I. Kor. 6, 19. 20.)

3. Tretja božja oseba pa se zmiraj imenuje sv. Duh, akoravno je Bog zgolj čisti duh. Zakaj nima posebnega imena kakor prva in druga oseba?

a) Tretja oseba v sv. Trojici se »Duh« imenuje zato, ker je njeno delovanje osobito obrneno na duha, na neumrjočo, dušo človeško. Tretja oseba hoče dušo razsvetliti, dušo hoče okrepčati, dušo pridobiti, dušo za nebeške reči navdušiti, dušo rešiti, dušo posvetiti, z jedno besedo sv. Duh hoče biti življenje naše duše. Kakor namreč telo le tedaj živi in doprinaša dela, če duša v njem prebiva; ravno tako živimo tudi mi le tedaj za Boga, in moremo kaj storiti za nebesa, če sv. Duh prešinja in oživlja našo dušo. Telo brez duše je mrtvo za to življenje, duša brez sv. Duha je mrtva za večnost.

b) Tretja božja oseba se tako imenuje, ker se združuje ali jedini le z duhovnimi ljudmi, t. j. s takimi, ki ne živé po mesu, nego po duhu, ne hrepené po častnih slastéh pozemeljskih, nego po duhovnih blagrih nebeških. Le pomislite, dragi kristijani, ali more sv. Duh prebivati v mesenopočutnih ljudeh, ki nočejo služiti Bogu? Ali se more sv. Duh prisiliti v srce, kjer se

plazi grešni mrčes? O ne — odgovori sv. pismo, *ker duh modrosti* (sv. Duh) *ne gre v hudovoljno dušo, tudi ne prebiva v telesu, ki je vdano grehom.* (Modr. 1. 4.) Tisočerna skušnja potrjuje, da, dokler Duh božji vlada in vodi človeka, tako dolgo živi in ravna prav; če pa ga sv. Duh zapusti, človek zaide na napačna in pregrešna pota.

To je skusil kralj Savel. Dokler je bil Duh božji ž njim, kraljeval je Savel prav in po volji božji; kakor hitro pa ga je Duh božji zapustil, začne ves nevoščljiv preganjati nedolžnega Davida in uganjati še druge hudobije; zapustila ga je pomoč božja, na vojski je bil nesrečen in slednjič sam sebe končal. — Jednako se je godilo Davidu. Ko je bil prešestoval ter od sebe odgnal sv. Duha, postal je tudi ubijalec, in bi bil zabredel še v druge grehe, če bi ga prerok Natan ne bil pripravil k pokori. Odslej pa tudi za nobeno reč ni tako goreče prosil, nego za Duha božjega.

c) Tretja oseba se imenuje sveti Duh ne samo zato, ker je Bog sam ob sebi neskončno svet, ampak zato, ker se mu pripisuje delo našega posvečevanja in on čez nas izliva vse čeznatorne duhovne dobrote. Vsa svetost, kar je je na svetu, izhaja iz sv. Duha. (I. Kor. 6, 11.) Tudi posamna dobra dela so mogoča le z njegovo milostjo. In gledé vseh dobrih misel, besed in dejanj velja to, da se v njem — sv. Duhu — začnejo, v njem nadaljujejo, v njem končajo, in tako človeka res prevstvarja k podobnosti božji, k svetosti.

Če pa nas sv. vera uči toliko spodbudnega o sv. Duhu, če smo prepričani, da je Bog sv. Duh tisti, kateri začne v nas dobro in je tudi dokonča (Fil. 1, 6.), če vemo, da se on hoče preseliti v naša srca ter v njih prebivati, se pač po pravici vprašamo:

II. Kako naj se pripravimo na njegov prihod, kako ga naj sprejmemo? V tem, glejte, so nam apostoli najlepši zgled. Za sprejem sv. Duha se moramo ravno tako pripraviti, kakor so se oni. To nam pa pove sv. evangelist Luka (ap. dj. 1, 12 . .). Po vnebohodu Gospodovem so se apostoli vrnili v Jeruzalem ter se zbrali v tisti hiši, kjer je ž njimi Jezus obhajal zadnjo večerjo. *Vsi ti so bili enega duha in so stanovitni bili v molitvi s ženami in s Marijo, materjo Jezusovo, in s njegovimi brati.*

Od te svete družbe torej se nam je učiti, kaj naj storimo, da sv. Duh pride čez nas in nam podeli svoje milosti.

1. Učenci Jezusovi so šli v zgornjo hišo (na Sijonski gori) ter so ostali ondi skup v sobi (ali dvorani). Apostoli so se

torej ločili od drugih ljudi, zapustili so posvetni šunder za toliko časa, dokler bi po obljubi Jezusovi prišel sv. Duh. Gotovo so v tej tihoti premišljevali obljube svojega Učenika in željno pričakovali njih spolnitve. Gotovo so iz svojih src odpravili vse, kar bi sv. Duhu vanje branilo. S pritrgovanjem ali postom so krotili svoje telo, da je bil duh bolj prost in hrepenel po nebeški luči in moči sv. Duha.

Jednako se pripravljajmo tudi mi, ki se štejemmo med spoznavalce in služabnike Jezusove. Tudi za nas je ločitev od ljudi in tiha samota posebno dober pomoček zbrati svojega duha. Če tudi ni potreba, da bi se zaprl v hišo, ker ti opravila tega ne dopuščajo, pa se vsaj lahko ogiblješ nevarne raztresenosti in pregrešnih tovarišij, varuješ se nepotrebne govornosti ali spodtikljivih veselje. Tudi pri svojem opravilu lahko premišljuješ visoko skrivnost binkoštnega praznika ter obudiš srčno hrepenenje po prihodu sv. Duha v tvoje srce. Teh želj bo prešinjeno tvoje srce, ako krotiš svoje telo s postom, katerega ravno iz tega namena na binkoštno soboto ukazuje sv. cerkev. Gotovo moraš odstraniti vse, kar zadržuje njegov prihod, torej pred vsem grehe iz svojega srca s čisto, dobro spovedjo!

2. Učenci Jezusovi so bili jednega duha. Oni so bili združeni med seboj po sv. miru in jedinosti, bili so jednega srca, jednih mislij, jednih želj, sklenjeni v sv. ljubezni.

Kako potrebno je za prejem sv. Duha, da imamo med seboj mir in jedinost, se že razvidi iz besed Jezusovih: *Na tem bodo spoznali, da ste moji učenci, ako se ljubite med seboj.* (Jan. 13, 35.) O prvih vernikih pravi sv. Luka (dej. ap. 4, 32), da so bili jednega srca in jednega duha, da so v miru in ljubezni med seboj živeli. Sveti Duh ni duh nepokoja in sovraštva, temuč duh miru in ljubezni. Kako bi mogel prejeti sv. Duha, ti kristijan, ki živiš s svojim bližnjim v prepiru in sovraštvu? Kako bi prišel Duh ljubezni k tebi, če se zavoljo vsacega razžaljenja jeziš, maščevanje kuhaš v svojem srcu in razžalniku nočeš odpustiti? Kako bote prejeli sv. Duha, vi zakonski možje in žene, ki se prepirate, drug drugzega sumničite in nočete ničesar potrpeti? Kako bo sveti Duh prišel k vam, ki za malenkosti tedne, mesece, leta kuhate jezo v srcu ter nočete odpustiti? Da duh ljubezni in miru pride k vsem, odpustimo vsem razžalnikom ter bodimo zložni, jedini in miroljubni.

3. Učenci Gospodovi so bili stanovitni v molitvi. Gotovo so se spominjali njegovih besedij: *Vaš Oče z nebes jim bo dal*

dobrega duha, kateri ga prosijo. Oni niso prenehali ali molitev iz mlačnosti celó opustili. Ker jim Jezus ni bil določil časa, kdaj da jim bo poslal svetega Duha, molili so vsak dan, neprenehoma, podvojili so svojo gorečnost, kakor bi ga ravno tisti trenutek imeli prejeti, dokler je res prišel čez nje binkoštni dan.

Hočemo prejeti sv. Duha, moramo stanovitno zanj prositi in moliti zjutraj in zvečer, pri službi božji, ko nas zvon opominja, ter zdihniti pogosto s sv. cerkvijo: *Pridi, sv. Duh, napolni srca svojih vernih in vžgi v njih ogenj svoje ljubezni.* — Moliti moramo tudi skupno ali združeno, kakor apostoli z drugimi učenci in ženami, vedoč, da zjedinjeno molitev Gospod toliko rajši usliši. *Povem vam* — pravi Gospod (Mat. 18, 19.) — *ako se dva izmed vas zjedinita na zemlji, se jima bo, za katero reč koli prosita, zgodila od mojega Očeta, ki je v nebesih. Zakaj, kjer sta dva ali trije zbrani v mojem imenu, tam sem jaz v sredi med njimi.* Združeno lahko molite doma, kakor je v krščanskih hišah navada, molite v cerkvi, tudi v duhu se zjedinite lahko z vsemi kristijani, ki se pripravljajo na sprejem sv. Duha. Kedaj ga vam Gospod pošlje, ni povedal, a da ga gotovo pošlje, veste, in ga boste prejeli, ako stanovitno zanj prosite.

4. O v hiši zbranih učencih, ženah in drugih vernih se bere, da so bili zedinjeni z *Marijo, materjo Jezusovo.* Učenci so se bili že v Kani galilejski in pri drugih priložnostih prepričali, da njena priprošnja pri Jezusu vse premore. Nekateri sv. očetje ménijo, da so si jo v svojo patrono in priprošnjico izvolili vedoč, da ona več premore pri Bogu, kakor oni vsi vkup; in da bi njih prošnje za sv. Duha položila pred svojega Sina zato, da bi bili toliko prej uslišani. In nekateri učeniki celó pravijo, da je bil ravno vsled priprošnje Marijine sv. Duh poslan prej in v obilnejši meri učencem, kakor bi se bilo sicer zgodilo.

Ali ni to opomin za nas, dragi moji! da si *nevesto sv. Duha,* devico Marijo *izvolimo za svojo patrono* in priprošnjico, naj bi nam naklonila darove svojega Ženina?

In če k sklepu še omenimo, da je po mnenju cerkvenih pisateljev ona zgornja hiša na Sijonski gori, kjer so bili učenci z drugimi verniki zbrani, pričakovaje sv. Duha, lepa podoba naših cerkev, ki so hiša molitve in bratovskega združenja, če se spomnimo, da se nam ravno tukaj pogosto oznanuje vzvišeni nauk o sv. Duhu, katerega bi sicer ne znali in ne

umeli, potem se bomo radi tu zbirali, prosili za nebeško luč, nebeški žar bo prešinil tudi naša srca in mi si bomo skrbno prizadevali, da ostanemo živi tempelj svetega Duha. Amen.

A. Žlogar.

2. Dvoje znamenj, ali sv. Duh prebiva v nas.

In so bili napolnjeni vsi s svetim Duhom, in so začeli govoriti v mnogoterih jezikih. Dj. apost. 2, 4.

Z Oljske gore, kjer se je naš Gospod Jezus Kristus povzdignil v nebesa, napotili so se njegovi učenci v Jeruzalem; iz strahu pred Judi so se zaprli v neko hišo in pričakovali sv. Duha. In glej! ravno na sv. binkoštno nedeljo je nastal zjutraj ob 9. uri močan, šumeč veter in je napolnil vso hišo, v kateri so bili apostoli zbrani, in zdajci se je prikazal sv. Duh v podobi ognjenih jezikov in je sedel na slehernega izmed njih. — Kakor bi trenil, bila je njih pamet razsvetljena, in kakor ponočni mrak beži pred belim dnevom, tako ves strah in nepokoj zapusti njih srce. Sveti Peter, ki se je pred deklo tresel in bal, zdaj veliko tisoč Judom njih hudobije očita in jih k pokori opominja, in tisti boječi učenci, ki se pri Jezusovi smrti še pokazati niso upali, napotijo se zdaj križem sveta in razkropijo med vse narode; v jutranjih deželah, kjer vzhaja mlado solnce in beli dan rodi, v zahodnih krajih, kjer večerno solnce v milosti božji zahaja za gore, pri črnih zamorcih, kjer od velike vročine pesek žgá in v deželah mrzlega severja, kjer ljudje prebivajo v večni zimi — povsod oznanujejo oni in njih nasledniki veseli glas Jezusovega nauka. Na njih glas se vsi narodi zbudijo iz grešnega spanja in začne se novo življenje; grde pregrehe so bežale od zemlje, kakor ponočni tolovaji pred svetlobo belega dneva. — Tako je Bog sv. Duh apostole prerodil in tako tudi vsakega človeka prerodi, če se mu trdovratno ne ustavlja. Tudi mi smo sv. Duha prejeli pri sv. krstu in pri sv. birmi, toda vprašam, ali še sv. Duh v nas prebiva? Ali nas morda ni še zapustil, kakor nepokornega kralja Savla? Dvoje znamenj je, pravi pobožen učenik, iz katerih bote lahko spoznali, ali sv. Duh prebiva v vas ali ne; prvo znamenje je ljubezen do molitve in do službe božje, kar bom pokazal v I. delu; drugo znamenje pa je krotenje svojega hudega nagnenja in poželenja, kar bom razložil v II. delu. Sveti

Duh! ki si se razlil čez apostole, daj tudi nam svojo milost in pomoč. Vi pa me zvesto poslušajte!

I. Božji Duh je Duh pobožnosti in molitve, tako ga že prerok Caharija imenuje, in sv. Pavel pravi, da nobeden ne more reči: *Gospod Jezus*, kakor z milostjo sv. Duha. Če je tedaj on tretja božja oseba, Duh molitve, bode gotovo tudi tisto srce, v katerem prebiva, nagibal in v nemal k pobožnosti in molitvi in iz tega sledi, da le takrat sv. Duh v nas prebiva, kadar ljubezen do molitve in do službe božje gori v naših prsih.

Da bote to lože razumeli, pogledjmo na Gospodove učence. Če se je kdaj o kom smelo reči, da sveti Duh prebiva v njem, mora se po pravici o njih reči, zakaj sv. pismo samo pravi, da *so bili vsi s sv. Duhom napolnjeni*. — V prejšnjih časih so bili tudi učenci Gospodovi v pobožnosti in molitvi vsi mlačni in zaspani, še vedeli niso, kako se mora moliti, ter so Kristusa prosili: *Gospod! uči nas moliti*; in ko je on na Oljski gori v neizrečenih težavah na svojem obrazu ležal in krvavi pot potil, še jedno uro niso mogli ž njim čuti in njih oči so bile vse zaspane; ali potem, ko je bil sv. Duh prišel čez nje, bili so vsi v pobožnost in molitev zamaknjeni, hiteli so večkrat na dan v tempelj in ostali veliko ur v molitvi. Ko so bili v železje vklenjeni, ko so pred judovsko gosposko dajali odgovor, našli so le v molitvi tolažbo in veselje in še za tiste, ki so pravo vero sprejeli, so neprenehoma molili. Glejte! toliko premore sv. Duh v človeku.

Otroci tega sveta imajo dopadenje le nad posvetnimi rečmi; njih največje veselje je kratkočasna družba, lepa in nečimerna noša, dobro jesti in piti in veliko denarja; to pa, kar je najbolj potrebno, zveličanje duše, pozabijo le preveč radi. Pravi kristijan pa ravna vse drugače; on sicer ne zaničuje posvetnih dobrot, pa vživa jih s hvaležnim in treznim srcem, z ljudmi je prijazen, pa hudobnih se skrbno ogiba, pred šumečim in glasnim veseljem že od daleč beži in, kadar je sam, mu je najljubše, da more misliti na svojega Boga, katerega ljubi iz vsega svojega srca, ker mu je obljubil toliko sreče in plačila. Najbolj vesela ura zanj je tista, kadar gre v cerkev, posluša sv. mašo in premišljuje božjo besedo; kadar prejema sv. zakramente ali zapoje kakšno lepo in sveto pesem. Čeravno včasih postane bolj mlačen, ogreje se vendar kmalu spet v pobožnosti, ker ga nikoli ne zapustijo resnične želje, prav zvesto

Bogu služiti. V tem, ki tako živi, pa tudi resnično sveti Duh prebiva.

Zdaj pa, preljubi moji! vprašajte sami sebe, ali ste takemu dobremu kristijanu kaj podobni? Ali se ne vidi marveč pri vas strašna mlačnost, da se skoro večja ne dá misliti? In ta mlačnost obsega vse, kar zadeva vašo dušo: zanikrni ste v prejemanju svetih zakramentov in vaša vera je silno opešala; lenoba se vas je lotila v božji službi, in če kateri zamudi sv. mašo in pridigo, tega še skoraj za greh nima; in kako se tukaj v cerkvi vedete, na to že celo nič ne mislite; saj je dosti takih porednežev, ki nalašč semkaj hodijo Boga dražit ter takrat, ko Jezus svojo kri za nje preliva ali skozi usta svojega namestnika govori, ležijo okoli cerkve, govorijo in kaj vem, kaj še počenjajo? Za te bi bilo boljše, ko bi bili doma ostali, ker bi jih manjše kazni čakale in ne bi tako očitno pokazali, da v svojem srcu nimajo sv. Duha. Ti bodo tudi v večnosti pred nebeškimi vrati stali in ne bodo mogli noter, kajti zagrmelo bo nad njimi: *Poberite se v večni ogenj*, ki je vam in vašim tovarišem pripravljen.

Toda jaz vem, da takih ni tukaj, in ko bi prav bili, ne bi nič pomagalo. Imajo namreč ušesa, pravi sveti Janez, pa ne slišijo, imajo oči, pa ne vidijo, imajo zastopnost, pa ne zastopijo in se ne spreobrnejo.

Oj, vzbudite se tedaj iz svoje mlačnosti, ker ona je najbolj žalosten stan, v katerega more človek priti; tak grešnik se meni zdi, kakor popotnik ob silno meglenem večeru, ki dalje ne vidi, nego tako daleč, kakor daleč seže z rokami. Mlačni človek le to vidi, kar je posvetnega okoli njega, nebes pa, ki so nad njim, pekla, ki je pod njim, pohujšanja, ki je za njim, strašne večnosti, ki je pred njim, — vsega tega pa ne vidi. In tako nesrečen je vsak, katerega sv. Duh zapusti; sv. Duh pa slehernega zapusti, pri katerem ugasne ljubezen do molitve in pobožnosti.

II. Drugo znamenje, ali sv. Duh v nas prebiva, je premagovanje svojega hudega nagnenja in svojih slabih želja. Kaj da so hude misli in želje, vam ni nič neznanega; zakaj vsak človek brez razločka je od njih skušan in nadlegovan. *Iz srca*, pravi Kristus, *pridejo slabe misli, uboji, prešestvo, nečistost, krivo pričevanje in vsakovrstni prepiri*. Vi imate, postavim, sovražnika, ki vam je kaj napačnega storil, in zmiraj mislite, kako bi ga mogli prav splačati; glejte, to je želja maščevanja in velika gnjusoba pred Bogom. Vi vidite, da vaš sosed več nažanje in ima več pre-

moženja, kakor vi, in zavoljo tega vas srce boli; to je nevoščljivost in Bogu silno zoprna. Vi svoja trupla lišpate, da bi drugim dopadli in drugi spol s poželjivim očesom gledate, to so slabe misli in želje. Ako jih premagate in v to, kar vam predstavljajo, ne privolite, je gotovo in dobro znamenje, da sv. Duh v vas prebiva.

Da homo to še bolj uméli, obrnimo se zopet k apostolom. Pri vsem tem, da so apostoli ljubili svojega Gospoda prav iz srca, bili so vendar, preden so sv. Duha prejeli, polni posvetnih in nespametnih mislij. Kolikokrat so se med seboj prepirali, kateremu izmed njih bo Učenik odločil prvi sedež, in ko Samaritani niso hoteli vzeti Jezusa pod streho, sta se Janez in Jakob tako razjezila, da sta prosila ogenj od nebes na nje. Peter ga je iz strahu pred Judi trikrat zatajil, in Tomaž ni mogel verjeti, da bi bil resnično od smrti vstal. — Ali ko se je sveti Duh čez nje razlil, bili so hipoma vsi prerojeni. Jezusa Nazarenskega, od katerega so bili zbežali pri njegovi smrti, spoznavajo zdaj očitno za kralja nebes in zemlje in oznanujejo vsem narodom njegovo izveličansko vero; in ko so jih nekateri zasmehovali in rekli, da so pijani, niso prosili več ognja z nebes, temuč lepo in prijazno so se potegnili za svojo čast. Jedno srce in jedna duša je bila med njimi, vsi polni milosti in potrpežljivosti proti vsakemu. Kaj takega more le sv. Duh storiti.

Mesén človek se ne vojskuje zoper slabe želje, ampak zadovoljno jih premišljuje, in če bi imel priložnost, grešil bi tudi v dejanju in tako zabredel v najhujše grehe. Da bi se poboljšal, mu še na misel ne pride; k spovedi sicer gre, pa le takrat, kadar že vidi, da ni drugače, ter si s tem še hujše pogubljenje nakoplje na glavo. Kristijan pa, v katerem sv. Duh prebiva, ima vse druge misli; on sicer ne more zabraniti, da se nikoli ne bi nobena huda misel vnela v njem, ali da ga ne bi nikoli nobena nevolja ali jeza spreletela; pa če se to zgodi, mu je precej žal in trdno sklene, da se bo zanaprej bolj skrbno varoval. Njemu ni zadosti, da se varuje samo velikih grehov, temuč prizadeva si tudi, da bi svoje srce ohranil vedno čisto in snažno vsakega madeža. Grehe svoje mladosti srčno obžaluje, k spovedi ne hodi prisiljen, ne za prazno odvezo, ampak po nauk in ponovljenje milosti božje. Na svet ni navezan ter velikokrat misli na svojega Očeta v nebesih, kateri mu je obljubil toliko plačila. Tako, prijatelji moji! tako živi kristijan, v katerem sv. Duh prebiva.

In če to znamenje zopet na tebe, ljubi poslušalec, obrnem, *komu bi te primeril in kaj bi rekel?* kakor pravi prerok. — Božji Duh te je zapustil in le duh pogubljenja te vódi; vzdigni svoje oči in poglej svoje sinove, vse razuzdane in omadeževane. Njih trupla pri krstu v tempelj sv. Duha posvečena so postala tempelj zapeljivega duha in njih nedolžnost vene kakor drevo, ki se hoče ob cvetju posušiti. Poglej svoje hčere, vse posvetne in nečimerne, nekdam so bile neveste sv. Duha, zdaj so neveste hudega duha, slana zapeljevanja je vzela cvet njihovega devišstva; poglej svoje može in žene, ki so zakrament sv. zakona prejeli ne zato, da bi svet s krščanskimi otroci polnili, ampak zavoljo grešnega veselja. Poglej svoje postarane ljudi, ki so tudi postarani grešniki, in česar več sami storiti ne morejo, svetujejo drugim in dajejo potuho. Vi tako živite, pravi neki pobožen mož, kakor bi vam bil Bog zapisano dal, da ne morete pogubljeni biti.

Sicer pa vem in me zelo veseli, da se tudi med vami še najdejo pravične duše, ter se zopet potrjuje pregovor, da koder je s trnjem vse zaraščeno, dostikrat najbolj žlahtne rože cvetejo. Ali število teh je redko in tudi za nje se je treba bati, da ne bi bile zadušene od osata.

Torej presrčni bratje in sestre moje! prosimo Boga zlasti danes, da bi se vrata nebeška odprla in svojo milost na nas rosila; povzdignimo svoje roke in prosimo, kakor nas mati katoliška cerkev uči: *Pridi sv. Duh z nebes, oče vbogih, pridi!* — *Pridi delivec vseh dobrot, sladki tolažnik sirot, ljubljenec duše, pridi!* — *Naša srca nam umij, tvoja luč naj nam gori in ti pri nas prebivaj!* — *Blagoslovi vsaki čas, in po smrti pelji nas k večnemu veselju.* Amen.

† Kanonik J. Rozman.

Binkoštni ponedeljek.

Strah pred ljudmi.

Ko bi se ljudem dopadel, bi ne bil Kristusov služabnik. Gal. 1, 10.

Od vnebohoda Gospodovega do binkoštné nedelje je devet dnij. Teh devet dnij so se pripravljali apostoli z Marijo in drugimi učenci na prihod sv. Duha. Opravljali so devetdnevnicó na čast

sv. Duhu. Tudi dandanes še obhajamo to devetdnevnicu. Ona je pomenljiva zato, ker ima svoj začetek že pri apostolih. — In kaj je bil sad te devetdnevnic pri apostolih? Kaj je sv. Duh z apostoli storil, ko je večerajšnji dan prišel nad nje v podobi gorečih jezikov? — Sv. Duh je apostole vse spremenil; ne sicer na telesu, pač pa na duši. Najprvo jim je razsvetlil um, da so se vseh naukov Jezusovih zopet spomnili. *On vas bo učil vso resnico*, rekel je Kristus. Druga sprememba je bila pa ta, da se zdaj apostoli niso bali: ne judov, ne muk, ne smrti. In res: Sveti Peter je začel precej neustrašeno zbranim judom oznanjevati Kristusa Križanega. In tako so storili za njim tudi drugi apostoli. Sv. Duh je torej storil, da so brez strahu spoznavali svojo vero v Jezusa.

Predragi v Kristusu! Tudi mi moramo pričati svojo vero z besedo in dejanjem, ter je ne samo v srcu imeti, kakor nas uči katekizem. Vendar se le prevečkrat opuščajo verske dolžnosti in se ne spolnjujejo božje in cerkvene zapovedi. Zakaj ne? Iz strahu pred ljudmi. Da, strah pred ljudmi je res jeden najhujših sovražnikov našega izveličanja. Da bi se tega sovražnika bolj varovali, zato vam bom danes razložil I. kaj je strah pred ljudmi in II. kako nespametno, škodljivo in nevarno je v verskih rečeh bati se ljudij.

I. Če se otrok boji razžaliti svoje stariše; če se podložnik boji nasprotovati svojemu predstojniku; če se človek varuje grehov, da bi pri ljudeh ne prišel v slab glas, ob dobro ime — vse to je strah preh ljudmi; a dober strah. — Toda »strah pred ljudmi« v slabem pomenu je oni, kadar kdo stori kak greh, ali zlasti opusti kaj dobrega, zanemari svoje verske dolžnosti zato, da bi ga ljudje ne zaničevali, zasmehovali ali ne napravili časne škode. To je pa pregrešen »strah pred ljudmi«. Tako je n. pr. sv. Peter zatajil svojega Gospoda, ker se je Judov bal: da bi ga ne trpinčili in umorili. Pilat je Jezusa k smrti obsodil, tudi iz strahu pred Judi. Bal se je, da bi ga pri cesarju ne zatožili ter ob službo pripravili. Da bi se Judom ne zameril, iz strahu pred njimi, je storil velikansko, vnebovpijočo krivico: nedolžnega Jezusa je obsodil k smrti na križu.

In dandanes, predragi, kolikokrat se zgodi, da kdo stori kak greh, opusti verske dolžnosti iz samega strahu pred ljudmi.

Navesti hočemo le nekaj slučajev!

Mlačni kristijani se ne odkrijejo, kadar zvoni; dobé se celo hudobneži, ki nočejo poklekniti, kadar nese duhovnik sv. popotnico k bolniku. Zakaj ne? Zato, ker jih je sram moliti. Bojé se, da bi jih nekateri ne zaničevali in se jim radi tega ne posmehovali. Zaradi hvale ljudij res ni treba moliti; toda sramovati se pa ne smemo svoje vere, kadar jo moramo očitno pokazati. Zopet drugi, zlasti premožnejši in imenitnejšega stanu, si ne upa o velikonočnem času ali še katerikrat v letu pristopiti k sv. obhajilu — očitno, v domači cerkvi. Zakaj ne? Sram ga je. Torej iz strahu pred ljudmi opusti to važno versko dolžnost. — Dalje: marsikdo ima prijateljske zveze z brezverci; je dober z njimi. Ne upa si pustiti kakega slabega časopisa, ter naročiti si dobrega. Zakaj ne? Zato, da bi se mu ne posmehovali ter ga ne psovali. Pogosto pride kdo v slabo družčino, kjer se zaničljivo govori o Bogu in sveti veri — skratka: o vsem, kar je božjega in cerkvenega. On to sliši, pa si ne upa oporekati, za sveto vero se potegniti, ali vsaj družčino zapustiti; temveč se še smeje takemu govorjenju in mu pritrjuje. Zakaj? Da bi ga ne zaničevali. Torej iz strahu pred ljudmi opusti važno dolžnost: svojo vero z besedo pričati.

Tam je zopet mladenič, ki noče pustiti ponočevanja in popivanja, boji se zaničevanja svojih tovarišev. Je že prav, če gremo v pošteno družčino, toda ponočevati in popivati pa ni prav. Druhemu bi bilo večkratno prejemanje sv. zakramentov zelo potrebno, da bi se ložej varoval greha. Pa le noče iti več, kakor jedenkrat, k večjemu dvakrat na leto. Zakaj ne? Boji se, da bi ga ne imeli za preveč pobožnega. Torej iz strahu pred ljudmi rajši živi v grehu, ter ima nemirno vest, kakor da bi prejel sv. zakramente in s tem zadobil mir vesti.

Mnogi stariši vedó za napačna pota svojih otrok, pa jih ne psvaré. Pravijo: saj ga opominjamo, pa nič ne uboga; če mu še kaj rečem, potem me štirinajst dnij ali pa še več prijazno ne pogleda. Raji ga pustim. Torej iz strahu pred svojimi lastnimi otroki opusté svojo stanovsko dolžnost. — Mnogi gospodarji in gospodinje vedó za hudobije svojih poslov; vedó, da ne gredó v cerkev; da ne prejemaajo sv. zakramentov; da gredó celo v nedeljo po potih svojega napačnega srca — pa jim nič ne rekó. Pravijo: če mu kaj rečem, zapustil me bo, kadar bo največ dela. Jaz ga že ne bom svaril in s tem od sebe odganjal.

Tako bi se dalo še veliko slučajev navesti, kjer se nekateri sramujejo svoje vere; nočejo pokazati svojega verskega prepričanja »iz strahu pred ljudmi«.

II. Vendar, predragi v Kristusu, kdor se v verskih rečeh boji ljudij, on kaže svojo veliko bojazljivost, strahopetljivost, neodločnost in omahljivost. On je zeló slab. Nanj se ni dovolj zanesti. Dandanes se marsikdo ponaša s svojo možatostjo, telesno močjo, odločnostjo, toda kadar je pa treba v dejanju pokazati katoliško sveto vero, katera je jedino prava, — takrat se pa ljudij zboji: Kaj pa bodo moji tovariši rekli, če se bom potegnil za sv. vero; če bom neustrašeno prejemal sv. zakramente; če bom zagovarjal to ali ono dobro stvar! Ne, tega pa ne storim! In takó marsikdo opusti svojo versko dolžnost iz strahu pred ljudmi. Faraon je rekel egiptovskemu Jožefu, da ne sme noben Egipčan brez njegove volje niti noge niti roke ganiti, takó mu morajo biti pokorni. Popolnoma so v njegovi oblasti. Toda še večjo moč ima čez nekatere »strah pred ljudmi«. Iz strahu pred ljudmi si ne upajo ravnati po svojem lastnem prepričanju. Zatreti morajo svojo lastno voljo; ne upajo si tako delati, tako živeti, kakor jim vest in vera narekuje. Ljudij se bojé. O kakó je to hlapčevsko, sramotno in nečastno za človeka, ki ima prosto voljo! Prava možatost in značajnost je v tem, da človek tudi takó živi, kakor misli v srcu; da neustrašeno, ne zmeneč se ne za grožnje, ne za obljube, kaže svojo vero. Takó možato so ravnali sveti Trije Kralji. Zvedeli so za novorojenega Kralja judovskega v betlehenskem hlevcu. Notranji glas jih je gnal, da bi ga šli molit. — In res: šli so. Domačini so se iz njih norčevali; pot je bila dolga in težavna; Herod jih je prestrašil, ker še ni ničesar vedel; zvezda se jim je skrila — koliko zaprek torej! Toda vse so premagali. Zvezda jim je oznanila Jezusovo rojstvo; vest jih je gnala v Betlehem — in šli so pogumno: ne menéč se za ljudi. Predragi! tako tudi mi stanovitno živimo po sveti veri, naj porekó ljudje, karkoli hočejo. Zakaj bi se v verskih rečeh ljudij bali? Saj nas ne bodo ljudje enkrat sodili, ampak Bog; saj nimajo ljudje pekla in nebes v rokah, ampak Bog; saj niso ljudje za nas na lesu sv. križa umrli, ampak Jezus Kristus, naš Bog; torej njega ljubimo, njega se bojmo, ne pa ljudij!

Dalje! Ljudje pa tudi takih ne spoštujejo, ki iz strahu pred ljudmi svoje versko prepričanje zatajé, ampak jih zaničujejo.

V svarilen izgled naj nam bo Pilat! On je nedolžnega Jezusa k smrti obsodil iz strahu pred Judi, ki so mu rekli: *Ne boš cesarjev prijatelj, če tega izpustiš.* Ko bi bil Pilat Jezusa izpustil, ker je bil nedolžen — (kakor je sam sedemkrat rekel, da je nedolžen) — s tem bi se bil cesarju šele prikupil. Cesar bi ga bil ljubil kot pravičnega sodnika, ki se za obljube in grešne ljudi nič ne zmeni,

temveč samo pravično ravná. Kako višjo čast bi mu bil dodelil. — Toda, glejte! Ta bojzljivost, strahopetnost Pilatova, ker je zoper svoje notranje prepričanje nedolžnega Jezusa izdal Judom v križanje, pristudila se je cesarju samemu. Kaj je naredil z njim? Od službe ga je odstavil ter ga v pregnanstvo zapodil. Tam je Pilat sramotno, kot zaničevanja vredni strahopetnež živel — in si nazadnje v obupnosti sam vzel življenje.

Predragi v Kristusu! Tudi dandanes nobeden ne spoštuje tacega, ki omahuje na vse strani; tacega, ki takó govori in dela, kakor mu bolj kaže in nese, ne pa po verskem prepričanju. Nobeden ne spoštuje tacega, ki se bo pred vernim kristijanom za sv. vero potegoval, za hrbtom bo pa zoper njo govoril. Nihče ne spoštuje hinavca, ki je proti temu tak, proti drugemu pa drugačen, kakor mu bolj kaže.

Pred nekaterimi leti je bilo v časopisih to-le: Nekje na Nemškem je bil sodnik, ki je bil staroverec. Njegovi podložni uradniki in pisarji so bili pa katoliške vere. Toda kaj storé? Da bi se svojemu sodniku prikupili, odpovedó se vsi katoliški veri ter postanejo staroverci. Kmalu pa je bil prestavljen ta sodnik — staroverec. Na njegovo mesto pa je prišel strogo katoliški sodnik. In kaj zopet storé podložniki njegovi? Da bi se mu prikupili, odpovedó se staroverstvu, ter sprejmó zopet katoliško vero.

Takó se večkrat opaža, da marsikdo nima prav nobenega verskega prepričanja; da ga prodá za vsako ceno.

Da bi se komu ne zameril, da bi se komu prikupil, je pripravljen tudi največje božje in cerkvene zapovedi prelomiti — iz strahu pred ljudmi.

Kdor pa takó ravná, pa s tem močno žali svojega Boga; da, on ga zaničuje. On se bolj boji ljudij, kot pa Boga. Bog pravi: pôsti se zapovedane postne dni; moli in očitno kaži in pričaj svojo vero . . . toda človek pa pravi: vse to storiti me je sram; ljudje me bodo zasmehovali; ob službo bom prišel, nočem, in opusti kako versko dolžnost. To se pravi Boga zaničevati; tak se rajši Bogu zameri, kot pa ljudem. On žali s tem tistega Boga, ki je zanj življenje in kri dal na križu, on se ga sramuje, ne mara za njegovo prijateljstvo; ljubši so mu ljudje.

To se pravi: Boga, najvišjega Gospoda, zaničevati, prezirati.

Sramovati se sv. vere, ljudij se bati, predragi, to je pa tudi zelo škodljivo in nevarno. Pomislimo, kaj pravi Kristus: *Kdor se bo mene sramoval pred ljudmi, tega se bom tudi jaz sramoval pred svojim Očetom, ki je v nebesih!* Zapomnimo si dobro te besede! To so besede večne resnice Jezusa Kristusa samega.

Gotovo se bodo spolnile. — Kakó bo takim ljudem sodnji dan! Sv. pismo pravi: *Gospod se jim bo posmehoval.* (Ps. 2, 4.) Ne bo jih spoznal za svoje zveste služabnike; sramoval se jih bo, kakor so se oni na zemlji njega sramovali. Rekel jim bo, kakor peterim nespametnim devicam: *Jaz vas ne poznam!* kakor tudi vi mene v življenju niste hoteli poznati. — *Poberite se spred mene v večni ogenj!*

Zato, predragi, naj vsak sam sebe presodi, če je v njegovem srcu kaj napačnega »strahu pred ljudmi!« Premisli naj in izpraša vest, če je opustil kako važno versko dolžnost ali lepo pobožnost iz strahu pred ljudmi! Če je to bilo, zanaprej naj ne bo več! Ne bojmo se ljudij, bojmo se Boga! Ne sramujte se najprvo vi otroci, počastiti Jezusa v presv. zakramentu katerikrat čez dan! Ne sramujte se, vi mladeniči in dekleta . . . večkrat prejemati sv. zakramente, ne sramujte se vi, odraščeni sv. vere! Potegujte se zanjo, živite po njej! Ne sramujte se Križevega pota in drugih pobožnostij in zaslišali bote besede Gospodove: *Blagor vam, ker ste me spoznali pred ljudmi, vas bom tudi jaz spoznal pred svojim Očetom!* Amen.

—k.

Praznik presv. Trojice.

Ljubezen troedinega Boga.

Bog je ljubezen. I. Jan. 4, 8.

Svete groze osupnjen je občudoval sv. Avguštin ono največjo, najbolj čudapolno skrivnost naše sv. vere, kateri v čast je postavljen današnji praznik. In zares, koga bi ta skrivnost, in če je še tak dušni velikan, ne osupnila in ne pretresla do dna duše? Presveta Trojica, troedini Bog! Pred tronom te najvišje skrivnosti stojé angeljski duhovi trepetaje in z zakritimi obrazi, pred tem večnim veličastvom ležé na kolenih štiriindvajseteri starašine s svojimi kronami, kakor jih je videl sveti Janez v skrivnem razodenju. (4, 10.) Pred neskončnim božanstvom presv. Trojice prepevajo kerubi in serafi in vsi izvoljeni prebivalci nebeškega Jeruzalema v eno mer: *Svet, svet, svet!* (Iz. 6, 2.) In o tej najbolj nedoumni, o tej najbolj vzvišeni skrivnosti naj vam jaz, *prah in pepel* (I. Mojz. 18, 27.), danes govorim? Govorim naj vam o troedinem Bogu, o

katerem pravi sv. pismo (II. Mojz. 33, 20.), da ga ne more nihče videti, dokler živi na zemlji, govorim o troedinem Bogu, ki prebiva po besedah apostolovih (I. Tim. 6, 16.) v *nedosegljivi svetlobi*? Ne morem vam in ne bom vam preiskaval in razlagal skrivnosti in bistva troedinega Boga; zakaj Salomon sam svari pred tem, ker *njega, ki veličastvo preiskuje, častiljivost potare.* (Preg. 25, 27.) Pač pa hočem vašo pozornost obrniti na ono najodličnišo lastnost troedinega Boga, o kateri govori učenec ljubezni sv. Janez kar naravnost: *Bog je ljubezen.* Troedini Bog pa ni samo sam v sebi neskončna in zgolj ljubezen, ampak je svojo ljubezen tudi razodel; in sicer jo je pokazal s tem, da je Bog Oče človeka vstvaril, da ga je Bog Sin odrešil, da ga je Bog sveti Duh posvetil. To trojno ljubezen presvete Trojice do človeka premišljujmo na današnji praznik v ta namen, da bi tudi mi mogli po smrti svojega telesa preslavljati in gledati troedinega Boga od obličja do obličja vso večnost!

Trije so, kateri pričujejo v nebesih: Oče, Beseda in sv. Duh; in ti trije so eno. Tako je zapisal sv. Janez v svojem prvem listu (5, 7.). Začnimo z Bogom Očetom ter premislimo njegovo ljubezen do človeka.

1. Če te vprašam, o človek, kdo te je vstvaril? odgovoriš mi: Bog Oče me je vstvaril. In prav govoriš. Verujmo v Boga Očeta *vsemogočnega stvarnika nebes in zemlje.* In kako veličastno je vse njegovo stvarstvo! V nebesih je vstvaril na tisoče in milijone angeljev, katerim je dana naloga, presveto Trojico na vekomaj slaviti, na vekomaj jo moliti, na vekomaj ji služiti. In med temi deveterimi zbori sv. angeljev jih je veliko tisoč odločenih tebi v varstvo, o človek! Dalje je božja vsemogočnost vstvarila gorko solnce, blede luno in neštivilno družih zvezd, ki migljajo na nebem obzorju. Kaj je potem ta prekrasni višnjevi obok, ki se razteza nad zemeljsko kroglo, in kaj zemlja sama, na kateri živi in raste na tisoče živalij in rastlin? Ali mar ni vse to vstvarjena priča božje vsemogočnosti? Ali mar niso ta sami čudeži božje vsemogočne besede? *Is njega, in po njem, in v njem je vse.* (Rim. 11, 36.)

Toda vse te neštete čudeže presegaš ti, človek, stvar šestega dné. Če smem tako reči, je pač prejšnje vse nepopolno v primeri s krono vsega stvarstva, s človekom. Njega je Bog, kakor poje kraljevi pevec (ps. 8, 6.) *le malo znižal pod angelje; s slavo in častjo*

ga je ovenčal, ter ga postavil čez dela svojih rok. In če človek pre-mišlja samega sebe, ali ni to res največji umotvor po telesu in po duši, delo, ki ga je mogla dovršiti samo božja vsevednost in modrost? O tem priča človekova pokončna postava, o tem pričajo njegovi gibčni in v zložno celoto zvezani udje. O tem priča še bolj duša človekova, ki je podobna angeljem, da, še več, celo Bogu samemu, duh je od božjega Duha, večna je po svojem cilju in koncu.

Glej, človek, nebo in zemlja in vse, kar je vstvarjenega, vse preide v svojem času, samo tvoja duša ostane, ostane vekomaj, kakor njen Stvarnik. Zakaj tako? Zato, da bi se ti vekomaj veselil pri svojem Bogu. Da, to je tvoj namen, o človek, večna sreča, neumljiva blaženost, ako Bogu le teh par trenutkov na zemlji služiš zvesto.

O globočina bogastva, modrosti in znanja božjega! (Rim. 11, 33.) Kako velika, o Bog, je tvoja dobrotljivost, kako neizmerna tvoja ljubezen! Ali mar nisi bil ti od vekomaj sam za-se popolnoma srečen? Ali ti je bilo mar treba v svojo srečo, v svojo slavo vstvariti svet in človeka? Oh, pač ne! Saj je svet, in vse, kar je na njem, po besedah prerokovih (Iz. 40, 15. 17.) *kakor nič in prazna reč* pred tvojim obličjem. Pa zakaj si vendar vstvaril človeka? Vstvaril si ga iz zgolj ljubezni.

Glejte, predragi, Bog hoče svojo neskončno srečo z nami deliti, Bog hoče nas pri sebi imeti. Vstvaril je v ta namen vesoljni svet in nanj postavil človeka, da bi na njem živel tako, da je časno srečen in vekomaj zveličan. Pa koliko jih je, kateri tako živé, kakor bi se z vso silo hoteli ubraniti tej sreči, uiti namenu, ki ga jim je bil postavil Stvarnik v svoji neskončni ljubezni! Koliko jih je, katerim je vsaka stvar, in če bi bila še tako malenkostna in zaničljiva, ljubša, kakor pa Stvarnik! Toliko nespamet in slepoto — kdo jo je v stanu razumeti? Objokovali jo bodo nespokorniki v večnem ognju.

2. Ljubezen troedinega Boga pa je šla še dalje. Ko se je človek pregrešil z nepokorščino zoper svojega Stvarnika, ko je prostovoljno zabranil namen, od Stvarnika mu postavljen, zaslužil je vekomaj biti pogubljen, vekomaj zavržen od svojega Stvarnika. Pa glej! tu se v Bogu spet oglasi ljubezen. Milijoni in milijoni ljudij bi bili morali biti pahnjeni v peklensko brezno, ki je namenjeno satanu in njegovim angeljem. A ponudi se druga božja oseba za srednika, za O d r e š e n i k a. Bog Sin hoče jezo Boga Očeta

potolažiti in zato se ponudi, da je pripravljen zadostovati za greh Adamov in grehe vesoljnega človeštva ter nebeška vrata zopet odpreti padlemu človeštvu. Jezus Kristus, božji Sin, je sam sebe v nič storil, ko je podoba hlapca na-se vzel, ponižal je sam sebe in je bil pokoren do smrti, smrti pa na križu. (Fil. 2, 7. 8.) In v tem se je skazala ljubezen božja do nas, da je Bog svojega edinorojenega Sina poslal na svet; da bi po njem živeli. V tem je ljubezen: ne kakor da bi bili mi Boga ljubili, temveč, da nas je on prej ljubil, in da je poslal svojega Sina v spravo za naše grehe. (I. Jan. 4, 8—10.) In Jezus Kristus nas je ljubil in nas opral od naših grehov v svoji krvi. (Raz. 1, 5.)

Zato pa smo dolžni tudi največjo hvaležnost svojemu Odrešeniku. Kaj bi nam bilo pomagalo stvarjenje, ako bi mu ne bilo sledilo odrešenje? Božja ljubezen je bila večja, kakor hudobija človeka. Zato kliče sv. Bernard: *O moj Bog, že za stvarjenje sem popolnoma tvoj dolžnik, kaj pa naj ti povrnem, ker si me odrešil, in na tako ljubezniv način, namreč po svojem lastnem Sinu!*

3. Pa — strmite — kupa božje ljubezni s tem še ni popolnoma razlita na človeški rod. Poleg Boga Očeta in Boga Sina hoče tudi še Bog sveti Duh po svoje pripomoči človeku, da se večno zveliča.

Strašna nesreča je izvirni greh, kateri še dandanes gospodari nad Adamovimi otroci. Če se vprašamo: Kdo nam je stvarjenje spremenil v pogubo? — glasi se odgovor: Greh prvih starišev. Če se vprašamo dalje: Kdo nam je ukradel sad odrešenja? — odgovoriti moramo zopet: Nasledki izvirnega greha. Treba je torej, da nas Bog oprostí tudi izvirnega greha ter nam pomaga, da se moramo sadu odrešenja vdeležiti. Glejte, to pa je storil Bog po sv. Duhu, ki se zato imenuje naš Posvečevalec. Brez Jezusa Kristusa bi bilo torej za nas zgubljeno stvarjenje, brez sv. Duha pa odrešenje. Sveti Duh, tretja božja oseba, tako rekoč napelje studence krvi Jezusove na vrt naše duše. Sv. Duh človeka očisti greha ter zopet sprijazni z Bogom, to je: podeli mu posvečujočo milost; in zgodi se to v zakramentu sv. krsta in v zakramentu sv. pokore, pri drugih sv. zakramentih pa se človeku milost božja pomnoži.

Otrok, narodivši se na svet, v božjih očeh ni čist, omažeževan je s tistim grehom, ki ga je podedoval po prvih stariših in dosti vzroka ima zapuščeni otrok matere Eve zdihovati v tej solzni dolini. Kje se bo opróstil teh grešnih vezij? V zakra-

mentu sv. krsta. Jezus pravi: *Ako kdo ni prerujen iz vode in sv. Duha, ne more iti v božje kraljestvo.* (Jan. 3, 5.) V zakramentu sv. krsta pa se človek prerodi iz vode in sv. Duha, in vsled tega je po besedah sv. Pavla: *Ljubezen božja izlita v naša srca.* (Rim. 5, 5.) In ta ljubezen izbrše izvorni greh, spremeni človeka iz pagana v kristijana ter mu odprè vrata nebeška, storivši ga sodeležnika Jezusa Kristusa. Duša krščenega človeka je *vsa lepa*, kakor nevesta v visoki pesmi, *in madeža ni na njej.* (Vis. pes. 4, 7.) Živ tempelj je sv. Duha. Lahko se reče, da se pri vsacem svetem krstu zgodi dandanes ravno to, kar se je zgodilo pri krstu Jezusovem: Nebesa se odpró, sv. Duh pride doli in Oče nebeški spregovori krščencu: *Ti si moj ljubeznivi sin, nad katerim imam dopađenje.* (Luk. 3.)

Neprecenljivi zaklad krtne nedolžnosti se pa, žalibog, le prerad zapravi. Kje so tisti, kateri bi belega krtnega oblačila ne bili pozneje omadeževali z lastnimi grehi? Velika večina ljudij zgubi že v zgodnji mladosti posvečujočo milost božjo, katero jim je vlila pri sv. krstu ljubezen sv. Duha. Velika večina kristijanov je, kateri dan na dan *zopet križajo sami sebi Sinu božjega in zasramujejo* (Hebr. 6, 6.), in s tem se zopet odtrgajo od ljubezni božje ter podajo prostovoljno pod zastavo satanovo. In katero sredstvo more sedaj še rešiti grešnika? Zopet je posvečevalec sveti Duh, kateri edini more dušo oteti večnemu pogubljenju. Kristijan! Pri sv. krstu te je njegova ljubezen oprala izvirnega greha, v zakramentu sv. pokore pa te opere lastnih grehov. To pa se zgodi tolikokrat, kolikorkrat si omadeževan ž njimi. Duh ljubezni je vselej pripravljen prestvariti te za nebesa, ako si le ti pripravljen sodelovati z njegovo milostjo. Pa črna je nehvaležnost tistih kristijanov, kateri po cele mesce, od ene velike noči do druge rajši živé v smrtnih grehah, kakor pa da bi se potrudili k spovednici ter po milosti sv. Duha zopet pristopili med družbo prijateljev božjih.

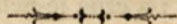
Sv. Klara Montefaljska je bila posebna častiteljica presvete Trojice. Kaj rada je razun Jezusovega prebridkega trpljenja pre-mišljevala tudi skrivnost presv. Trojice. Umrla je šele 40 let stara leta 1308 Pobožne nune so zelo žalovale po svoji dobri prednici. Ali med tem jim je obudil Bog to upanje, da je morebiti skrita v njenem notranjem kaka skrivnost, na kar jih je bila poprej že sama nekoliko opomnila. Poprosivši Boga za razsvetljenje, odpró ji truplo in najdejo notri srce kakor otročja glava veliko in strjen žolč. V srcu, prerezanem na dva kosa, pa so našle vse orodje Kristusovega trpljenja, in kar je posebno čudno, vse celo in nepre-rezano. Škofov namestnik je ukazal potem prerezati tudi žolč. Našli so notri tri majhina okrogla in trda zrna pepelnate barve.

Bila so v vsem popolnoma enaka ter stala skupaj v podobi trikotnika. Ta zrna so pomenjala presv. Trojico. Splošno se trdi, da so bila vsa tri enake teže; toliko je tehtalo eno kakor drugo, pa tudi ravno toliko eno, kakor obe drugi skupaj, in vsa tri skupaj so bila ravno tako težka, kakor eno samo.

Kakor nam je že to neumljivo, in kakor se je že samo to moglo zgoditi na tej bogoljubni devici le po čudežnem potu, tako in še nepopisno bolj nam je nedoumna skrivnost presv. Trojice same na sebi in bistvo troedinega Boga. Toda, ako bi te vprašal, kristijan, po tem kar si slišal danes: Kaj je Bog Oče z ozirom na nas? — odgovoril bi najprimerniše: On je ljubezen. Kaj je Bog Sin za nas? Odgovoril bi zopet: On je ljubezen. Kaj je Bog sveti Duh za nas? Ti praviš tretjič: On je ljubezen. Kaj pa je ta trojna ljubezen? Odgovor: En Bog, in *Bog je ljubezen*.

Z ozirom na trojno ljubezen v presv. Trojici, rečem ti, kristijan, v sklepu z besedami sv. pisma: *Ali ni Bog tvoj oče, ki te je naredil in vstvaril?* (IV. Mojz. 32, 6.) Torej: *Gospoda, svojega Boga môli in njemu samemu služi!* (Mat. 4, 10.) Dalje: Ker je Bog Sin tvoj Odrešenik, zahvali ga in ljubi ga iz vse svoje moči! Zakaj apostol govori: *Ako kdo ne ljubi Gospoda našega Jezusa Kristusa, bodi odločen* (iz cerkvene družbe). (I. Kor. 16, 22.) Slednjič imej vse dni svojega življenja pred očmi opomin sv. Pavla: *Nikar ne žalite sv. Duha božjega, s katerim ste zapečateni za dan odrešenja* (Ef. 4, 30.), t. j. za dan sodbe, ko nam bo vsem treba dati odgovor o naši ljubezni do presv. Trojice. Amen.

Val. Bernik.

Pogled na slovstvo.

A.

1. **Marija, podoba pravice.** Šmarnice. Spisal Jožef Kerčon, duhoven ljubljanske škofije. V Ljubljani 1896. Tiskala Katoliška Tiskarna; založila »Katoliška Bukvarna«. Str. 324. — Cena: v pol usnju 90 kr.; v usnju 1 gld., v usnju z zlato obrezo 1 gld. 20 kr., (po pošti 10 kr. več). — Te letošnje šmarnice imajo posebno to prednost, da se res pečajo v prvi vrsti in skoro izključno le z Marijo, prečisto Devico. Ne moremo sicer grajati, če se ob šmarnicah obravnava kaka druga za naše zveličanje potrebna tvarina, vendar je po našem mnenju umestno, da prelepi Marijin mesec majnik bodi v prvi vrsti posvečen nebeški Kraljici, da pri šmarnicah bodi Marija središče naše pobožnosti, torej tudi glavni predmet našega premišljevanja. In v tem smislu z veseljem pozdravimo najno-

ve jše delo za Marijino slavo tako vnetega gospoda pisatelja. Vse imenitnejše dogodke in skrivnosti Marijinega življenja, kolikor nam je znanih iz svetega pisma, ustnega izročila sv. cerkve in pobožnega razodenja posebno razsvetljenih služabnikov in služabnic Božjih, nam mično opisuje in nanje navezuje praktične nauke, kako še mi posnemajmo Marijo v raznih okoliščinah našega trupapolnega življenja, oziroma, kako obžalujemo in nemudoma popravimo, kar je bilo do sedaj napačno. Vsaki dan nam še podaje lep zgled kakega Marijinega služabnika, kar še posebno poživlja šmarnično berilo, konča pa s prelepo molitvijo, ki se v pristrčnih besedah obrača do Marije z ozirom na vsebino prebranega premišljevanja, in z »nalogo« za na dom. Nekatere reči bi se bile morda dale zaradi vsakovrstnih udeležencev nekoliko drugače, krajše in bolj prikrito — »memogredé« povedati, kar pa po okoliščinah previdni čitatelj sam lahko stori. — Knjiga je še tem bolj rabna, ker ima ob koncu tudi sv. mašo in loretanske litanije. Bog daj, da bi prav veliko sadu obrodila v srcih naših gorečih Marijinih častilcev!

2. Pomladni glasi, posvečeni slovenski mladini. Z 8 slikami. VI.

Uredil in založil Matija Prelesnik. — V Ljubljani 1896. Tiskala Katoliška Tiskarna. Str. 144. Cena broširanemu zvezku 30 kr., v pol platno vezanemu 40 kr. Šestič smo zaslišali te vesele in lepe glasove mladih src za mlada srca. Pri marsikakem književnem delovanju se ohlaja od leta do leta veselje pisalcev in bralcev. Pri Pomladnih glasih se to doslej ni zgodilo. Napredek po obliki, napredek po vsebini in pri vseh mladino ljubih tudi napredek — pri berilu. Vsako leto segajo z večjim veseljem po tej knjigi. Na tem mestu je ne homo ocenjali na drobno z leposlovnega stališča. O tem izrečemo kratko sodbo: Brez skrbi vrstimo to knjižico med najboljše naše mladinsko berilo.

Ali opozoriti bi bilo dobro, kolikega pomena da je misel, katero so pred šestimi leti sprožili in oživili ljubljanski bogoslovci. Pomladni glasi imajo brez dvoma vzgojevalni namen. Vzgoja mladine je pa jedna glavnih nalog duhovnikov. Zaradi tega je za nas važno, kakošno da je mladinsko leposlovje. Kako se peča današnja šola z vero, to je znano. Da bi pa otroku jedna ali bori dve uri, ki jih prebije vsak teden pri veronauku, mogli oživiti verskega duha, da bi se ta prijel srca in res otroka navdušil za sv. vero, to je pri veliki večini nemogoče, nemogoče vzlasti tam, kjer se doma nočejo ali ne morejo brigati za to stran vzgoje. Zato je katehetu najbolj postranski pripomoček, da blaži srce in v njem vtrjuje z izgledi, kar je razlagal pri pouku, — dobra mladinska knjiga. Res, da imamo že dokaj knjig — tudi prevodov. Ali tako rado se piše »brez barve«. Zato pa z veseljem pozdravljamo letošnje »Pomladne glase«; snov jim je več ali manj vsa tako izbrana, da se sučejo vsa velika in majhna dejanja krog jedne osi — svete vere.

Izmed spisov v knjižici se najbolj odlikujeta epiška pesen: »Slavna zmaga Gojnika vojnika«, in pa prozaiski spis: »Iz potne torbice«, v katerem nam nadarjeni g. pisatelj popisuje svoje popotovanje preko laškega Vidma v Benetke. Epične pesni in potopis bode z zanimanjem brala, seveda nekoliko bolj odrasla šolska mladina. Radi tega bi lahko kdo pogrešal raznoličnosti v knjižici, a tolaži se lahko s tem: Zadnji, upamo, niso ti Pomladni glasi, prvi tudi ne, ampak kos celote. V tej pa sme biti jeden zvezek tudi izključno tak. In če bi jih bilo še deset, ne bi bilo škoda, marveč dobiček in čast pisateljem in bralcem.

Iz tega vzroka je knjižica vredna in potrebna, da jo ima vsaka farna in šolska knjižnica — pa tudi zato skrbimo, da jo dobi mnogo pridne dece v svojo last.

B.

1. Allgemeine Kulturgeschichte. Im Grundriss dargestellt von Dr. Johannes Nikel, Oberlehrer am königlichen katholischen St. Mathiasgymnasium zu Breslau. Paderborn. Druck und Verlag von Ferdinand Schöningh. 1895. 8°. Str. 505. Cena 2 gld. 40 kr. — Ta knjiga je II. zv. cele zbirke znanstvenih del: »Wissenschaftliche Handbibliothek«, katero izdaje za katoliško vedo jako zaslužna in izborna tvrdka Ferdinanda Schöningha. — Naša knjiga je poleg Gruppove »System und Geschichte der Kultur« dragocen proizvod katoliškega napredka na polju kulturne zgodovine. Le predolgo smo to polje prepuščali protestantom in materialistom. Naš pisatelj ne obdeluje posameznostij, ne podaje konkretnih slik (četudi se nahajajo semtertje v knjigi), ampak označuje le splošno celotne dobe in razne stroke, smeri ali stanje. Prezanimivo je razpravljanje o prvotni kulturi in o prvih stopinjah človeštva. Mnogo oddelkov res here prijatelj zgodovine, dejal bi, z napeto radovednostjo. No, da bi se vsakdo z vsemi trditvami pisateljevimi vjemal, tega ni pričakovati. V novejšem času omenja tudi antisemitizem in ga dobro označuje. Gledé grde pisave Judovske o krščanskih navadah in obredih pa pravi, da se je »auf christlicher Seite ebenso stark gesündigt« kakor na strani judovski. Ali se sme to reči tako splošno? Tudi o talmudu bi se ne izrekli tako, kakor pisatelj. Gotovo so tudi v talmudu lepi nauki, tudi ni tega nihče tajil. Vendar se gre, je-li v talmudu sploh kaj škodljivih nauk, škodljivih zlasti z ozirom na ravnanje Judov proti kristijanom, in če jih je le nekaj, dovolj, da obsojimo talmud. Kaj je pač tako slabega, da bi ne bilo poleg tega tudi kaj dobrega? Zastran Judov se dá pravda hitro dognati po nauku: Ex fructibus eorum cognoscetis eos. — Sicer je pa ta knjiga pojav, katerega se po pravici radujemo.

2. Theologische Principienlehre. Lehrbuch der Apologetik von Andreas Schill, Doktor und ausserordentlicher Professor der Theologie an der Universität Freiburg in Br. Paderborn. Druck und Verlag von Ferd. Schöningh. 1895. 8°. Str. 512. Cena 3 gld. 36 kr. Nedavno smo označili Schellovo lepo delo »Die göttl. Wahrheit des Christenthums«. Jednako apologetično delo, čeprav drugačne metode, imamo tukaj. Rečemo pa lahko prav kratko in določno, da je naša knjiga jako bogate snovi, ima razgledno sestavo, členovito uredbo, zato je jako pripravna za šolsko rabo. Ko bi bila pisana v latinščini, dala bi se kar uvesti na naših bogoslovnih učilnicah. Ima pa razdelitev, kakoršna je navadna po naših učnih knjigah: I. Theorie der Religion. II. Theorie der Offenbarung. III. Theorie der Kirche. Pisatelj kaže veliko znanja, podaje mnogo primernih citatov in dokazuje jasno in prepričevalno. Akopram je število katoliških apologetičnih del novejšega časa veliko, vendar smo hvaležni za taka dela, kakoršna je Schillovo.

3. Seelenspeise für Priester. Dreissig Betrachtungen über den heiligen Geist und die heiligen Sacramente. Von Johannes Janssen, Priester der Gesellschaft des göttlichen Wortes. Missionsdruckerei Steyl. — V vvodu beremo dogmatični nauk o sv. Duhu, nato pa sledi trideset premišljevanj za čas od vnebohoda do praznika Srca Jezusovega. Vodilna misel je ljubezen sv. Duha. Knjiga je izšla v drugi izdaji in velja 90 kr.

4. Apologie des Christenthums. Von Dr. Franz Hettinger. Siebente Auflage. Herausgegeben von Dr. Eugen Müller. Na to znano delo, ki izhaja sedaj v snopičih po 60 kr. (vseh bo 20 sn.) opozarjamo zopet prijatelje apologetike. Pred seboj imamo že štiri snopiče.

Dr. F. L.